

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
polgárainak lapja

XXV. évfolyam 9. szám 2024. december

Dies Academicus:
a doktoravatás
és az egyetemi
kiválóságok ünnepe

Iskolateremtő,
nemzetközileg elismert
tudósok kapták az idei
tudományos jutalomdíjakat

Dr. Krausz Ferencsel
való közös kutatásokra
hozott létre új intézetet
az egyetem

KÖNYVAJÁNLÓ

Semmelweis Kiadó

SOROZAT

Apáink jönnek velünk szembe

Juhász-Nagy Sándor

Apáink jönnek velünk szembe

Knoll József

www.semmelweiskiado.hu

MESTEREK, AKIK ELMONDJÁK ÉLMÉNYEIKET, ÉLETÚTJUKAT, HOGY HAGYTA
NYOMOT A MAGYAR ORVOS- ÉS KULTÚRTÖRTÉNETBEN, MIT TUDNAK
ÚTRAVALÓUL MONDANI, A JÖVŐ GENERÁCIÓJÁNAK.

Apáink jönnek velünk szembe

Schultheisz Emil

Apáink jönnek velünk szembe

Lapis Károly

www.semmelweiskiado.hu

MEGVÁSÁROLHATÓK A LEGENDUS KÖNYVESBOLTBAN
(1089 BUDAPEST, NAGYVÁRAD TÉR 4., +36 1 210 4408)
ÉS A SEMMELWEIS KIADÓ WEBÁRUHÁZÁBAN.

FORGASSÁK ÖRÖMMEL ÉS ÉRTÉSSEL KÖNYVAJÁNLATAINKAT!

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
polgárainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó:
Dr. Merkely Béla

A szerkesztőbizottság elnöke:
Dr. Zelkó Romána

A lapszámot szerkesztette:
Szepesi Anita
szepesi.anita@semmelweis.hu
Telefon: 06-30-016-4504

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem
Kommunikációs Igazgatóság
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:
Urbán Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Antmann Katalin (SÉSZ)
antmann.katalin@semmelweis.hu

Dr. Földesi Renáta (PAK)
foldesi.renata@semmelweis.hu

Dr. Hermann Péter (FOK)
hermann.peter@semmelweis.hu

Dr. Kardon Tamás (NTI)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. Kerkovits Nóra (DÖK)
kerkovits.nora@semmelweis.hu

Kormos Ágnes
kormos.agnes@semmelweis.hu

Dr. Köteles István (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Pop Alexandra (HÖK)
popalexandra48@gmail.com

Schmidt Judit (EKK)
schmidt.judit@semmelweis.hu

Szepesi Dóra (MKFI)
szepesi.dora1@semmelweis.hu

Dr. Tory Kálmán (ÁOK)
tory.kalman@semmelweis.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis.hu

Dr. Vingender István (ETK)
vingender.istvan@semmelweis.hu

Dr. Voszka István (ÁOK)
voszka.istvan@semmelweis.hu

Címlapfotó: **Barta Bálint**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: **Szabó György**

Layout: **Babay Zsolt**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:
Telek Katalin
telek.katalin@ext.semmelweis.hu

SEMMEIWEIS KIADÓ

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**

ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus november 25-i üléséről A világ legtöbbet idézett kutatói között ismét két egyetemi munkatárs szerepel	4. oldal
Tíz nemzetközi szakteknintélyt avatott díszdoktorává az egyetem	5. oldal
Dies Academicus: a doktoravatás és az egyetemi kiválóságok ünnepe	6. oldal
Az Óbudai Egyetem tiszteletbeli doktorává választották dr. Merkely Bélát Semmelweis Polgárok az idei Primák között	8. oldal
Iskolateremtő, nemzetközileg elismert tudósok kapták az idei tudományos jutalomdíjakat	9. oldal
Rangos gyermekgyógyászati díjakat ítéltek oda az egyetem munkatársainak A Medicina Fórum több díját is elnyerték az egyetem polgárai és klinikái	12. oldal
Dr. Krausz Ferenczel való közös kutatásokra hozott létre új intézetet a Semmelweis Egyetem	13. oldal
Az egyetem egészét képviselné a KFI hasznosításban az új Technológiai Transzfer Központ	14. oldal
Oklevéltadót tartott az Egészségügyi Közszolgálati Kar	15. oldal
Négyszázkilencvenhét lépcsőfok	16. oldal
A jövő tudósai ismerkedhettek a Semmelweis Egyetemmel Első alkalommal rendezték meg az InterUni konferenciát	17. oldal
A mindfulness hatékony segítség a menopauza panaszainak enyhítésére	18. oldal
Nemzetközi piacra készül egyedülálló kadáver kurzusaival az egyetem Egyre nagyobb szükség van az egyetem egyedülálló laktációs szaktanácsadó képzésére	19. oldal
Második alkalommal rendezték meg a Rekonstrukciós Nyiroksebészeti és Lymphológiai Szimpóziumot E-orvosok és e-páciensek Magyarországon: a digitalizáció szerepe és lehetőségei az egészségügyben	20. oldal
Esküt tettek a PAK-on az új szabadkai kihelyezett képzés hallgatói	21. oldal
Tudományos üléssel emlékeztek dr. Kádár Annára	22. oldal
Jótekonysági koncertet adott Medikus Zenekar Két Eiffel-torony magasságú a levéltári állomány Novemberben is folytatódott a Szenior Akadémia	23. oldal
News, Nachrichten über Asklepios Campus Hamburg	24. oldal
Gyász hírek	26. oldal

Beszámoló a Szenátus november 25-i üléséről

A Szenátus döntése nyomán megalakul a Neumann János Adattudományi Intézet, amellyel az egyetem még szorosabbra fűzi együttműködését dr. Krausz Ferenc Nobel-díjas kutatóval. A testület meghallgatta és elfogadta dr. Merkely Béla beszámolóját az elmúlt egy év rektori tevékenységéről, és megszavazták egyebek mellett azt az előterjesztést, amely egy új futsal munkacsarnok létrehozásáról és működtetéséről szól háromoldalú együttműködési megállapodás keretében.

Dobozi Pálma – Kommunikációs Igazgatóság

Döntött a szenátus a Neumann János Adattudományi Intézet létrehozásáról december 1-jével, amely keretében közös kutatásokat folytat majd a Nobel-díjas dr. **Krausz Ferenc** által vezetett Molekuláris Ujljenyomat Kutató Központ (CMF) és a Semmelweis Egyetem. A közvetlen rektori irányítás alatt álló oktatási-kutatási szervezeti egységként létrejövő intézetnek öt kutatási fókuszja lesz: molekuláris fenotípzálás; egészségügyi információkhoz kapcsolódó okozati összefüggések; egészségügyi adatok digitalizálása; mesterséges intelligencia; egészségügyi környezetelemzés. Az intézet küldetése az innovatív adattudományi megközelítés; az, hogy az új molekuláris ujljenyomatvételi, profilalkotási technikát integrálja az egészségügyi adatkészletekbe, lehetővé téve az emberi egészség átfogó értékelését, és a súlyos, krónikus állapotok felé vezető körülmények korai felismerését. Az együttműködés keretein belül az új intézetben folyó közös kutatások és tudományos eredmények megjelennek majd mind a CMF, mind a magyar felsőoktatási rendszer, elsősorban a Semmelweis Egyetem tudományos teljesítményében is. A Szenátus elfogadta a rektor előző éves tevékenységéről szóló beszámolót. Ezt ismertetve dr. **Merkely Béla** hangsúlyozta: mindig szem előtt kell tartani a Semmelweis Egyetem vízióját, azt, hogy a világ legjobb 100 egyetem közé tartozzon az intézmény. Ez semmi más célt nem szolgál, mint hogy Európa legkiválóbb orvosait és egészségügyi szakembereit képezzük, és az egészség és gyógyszeripari innováció motorja lehessünk a régióban. Évről évre egyre közelebb kerülünk a stratégiai célkitűzéseink megvalósításához, azt a korábban kitűzött célt, hogy Európa öt legkiválóbb gyógyító tudományokkal foglalkozó egyeteme közé kerüljön a Semmelweis, már sikerült elérni – emelte ki a rektor.

A második rektori ciklus stratégiai céljainak megvalósulását ismertetve elmondta: a kurikulumreform finomhangolása megtörtént, kimutathatóan előrelépett az egyetem tudományos szempontból, a betegellátásban pedig stabilan halad a portfólió teljessé tétele felé. Az egyetem legnagyobb értéke a humán erőforrása. Minden lépésünknel az egyik legfontosabb szempont a Semmelweis Polgárok anyagi és erkölcsi megbecsülése – fogalmazott a rektor. Ezzel összefüggésben szólt a bérfejlesztésekről, az életpályamodellek folytatásáról, a kiválóságot ösztönző díjakról és kitüntetésekéről, valamint a béren kívüli juttatásokról és a folyamatosan bővülő Családbarát Egyetem Programról.

Az infrastrukturális fejlesztésekről szólva kiemelte: rekord év lesz 2025, több mint 50 milliárd forint jut erre a területre. Hangsúlyozta a kommunikáció fontosságát is, kitérve arra, hogy komoly hangsúlyt fektet a belső kommunikációra, amellyel kapcsolatban új struktúra alakult, és az egyetem tartja vezető szerepét a lakossági tájékoztatásban.

Elmondta, hogy a közfeladat-finanszírozási szerződés minden indikátort sikeresen teljesítette az egyetem, a hallgatói létszám nő, ahogy a tudományos közlemények idézettsége és a highly cited közlemények száma is.

Elfogadták a szenátorok azt az előterjesztést, amely szerint a Zágrábi úti sporttelep egy futsal munkacsarnokkal bővíthet a Magyar Labdarúgó Szövetséggel és az ELTE 2008 Versenysport SE-tel együttműködésben. A kivitelező és egyben a beruházás finanszírozója 1 150 millió Ft összegben az MLSZ, és a futsal csarnok elkészültét követően a tulajdonosa az egyetemet fenntartó Nemzeti Egészségügyi és Orvosképzésért Alapítvány lesz. A futsal csarnokot az egyetem fogja üzemeltetni saját sport céljaira azzal, hogy az ELTE mint gesztor sportszervezet meghatározott időszakokban térítésmentesen használhatja a pályát. Az ilyen módon ingyenesen kapott sportlétesítmény jelentősen javítja az egyetem sportinfrastruktúráját, ezzel csökkentve az egyetemi sportot szolgáló bérelt kapacitásokat és az ezekből adódó költségeket is.

Módosult az SZMSZ felvételi szabályzatot tartalmazó része két ponton, ami érinti az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) Egészségügyi Menedzser Központjának jövő tavaszi félévben induló integrált szociális szolgáltatási menedzser mesterképzési szakját, továbbá pontosították az egészségügyi menedzser mesterképzés felvételiével kapcsolatos irányadó szabályokat is. Elfogadták az EKK Mentálhigiéné Intézet munkahelyi mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak mintatantervének módosítását is, amely értelmében még gyakorlatorientáltabbá válik az első alkalommal múlt tanévben elindult képzés.

Megszavazták a Szellemtulajdon-kezelési Szabályzat módosításáról szóló előterjesztést, amelyet a Semmelweis Technológiai Transzfer Központ Zrt. (TTC) létrehozása, és a TTC kizárólagos hasznosítási jogait biztosító keretrendszer kialakítása tett szükségessé. A módosítás kitér arra is, hogy a TTC vezérigazgatója az Egyetemi Innovációs Bizottság tagja lesz.

A szenátorok aktuális vezetői, valamint kutatói pályázatokat is véleményeztek.

A világ legtöbbet idézett kutatói között ismét két egyetemi munkatárs szerepel

Dr. Ferdinandy Péter tudományos és innovációs rektorhelyettes, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója és dr. Györfly Balázs, a Bioinformatika Tanszék tanszékvezetője ismét a világ legtöbbet idézett kutatóinak friss listáján szerepel.

Szepesi Anita - Kommunikációs Igazgatóság

A Highly Cited Researchers 2024-es, a Web of Science adatain alapuló listája 21 tudományterületre kiterjedően vizsgálja a hivatkozásokat. Highly cited publikációnak azok számítanak, amelyek a rájuk való hivatkozások száma szerint bekerültek a szakterületük legjobb 1 százalékába. A 2024-es lista 6886 nevet tartalmaz, amely kutatók kevesebb mint egy ezrelékét jelenti. Dr. **Ferdinandy Péter** legfrissebb kutatásai köréből a legtöbbet idézett publikációi elsősorban a kardiovaszkuláris kutatások területéről származnak, különös tekintettel a szívizom iszkémia/reperfúziós károsodás mechanizmusával és a kardioprotektív stratégiákkal kapcsolatban. (A kardioprotekció minden olyan mechanizmust, gyógyszeres vagy eszközös beavatkozást magában foglal, amely hozzájárul a szív egészségének megőrzéséhez a szívizomkárosodás mértékének csökkentésével vagy megelőzésével.)

Publikációinak többsége nemzetközi és vállalati együttműködések során született és magas impakt faktorú folyóiratokban jelent meg, mint például a Cardiovascular Research és a Pharmacological Reviews.

Dr. **Györfly Balázs** legtöbbet idézett kutatásai az onkológiai és a bioinformatikai területről származnak. Az onkológiai területtel kapcsolatban álló egyik kutatásuk a „rák jellemzői” elmélet köré épül, amely a különböző daganattípusok közös biológiai és metabolikus alapelveit tárja fel. Ez a keretrendszer kulcsfontosságú betekintést nyújt a rák megelőzéséhez, diagnosztikájához és új terápiák fejlesztéséhez. Egy másik kutatásuk a vas-tagbélrák epigenetikai szabályozásának mélyebb megértésére fókuszál. Ennek során egy átfogó adatbázist hoztak létre, amely integrálja a normális szövetek, adenómák és adenokarcinómák DNS-metilációs mintázatait. Az elemzés során több kulcsfontosságú differenciáltan metilált régiót azonosítottak, az eredményeket egy interaktív, online elérhető platformon tették hozzáférhetővé.

Tíz nemzetközi szaktekintélyt avatott díszdoktorává az egyetem

Tüdőpatológia, fogászat, szemészet, kardiológia, gyermekgyógyászat, nefrológia, neurológia, pár- és családterápia, valamint sebészet területén nemzetközi hírnevet szerzett professzorok, köztük két magyar származású szakember kapott tiszteletbeli doktori címet a Semmelweis Szalonban.

Szabados-Dötsch Judit – Kommunikációs Igazgatóság

Az ünnepségen dr. **Merkely Béla** rektor hangsúlyozta, hogy a kutatókat hivatásuk gyakorlásában nemcsak az intézmény nagyjai, de az olyan kiemelkedő személyek is inspirálják, mint a most kitüntetett díszdoktorok. Leszögezte, hogy a hozzájuk fűződő tudományos kapcsolatok és a velük folytatott, határokon átívelő együttműködések kulcsszerepet játszanak abban, hogy a Semmelweis Egyetem egyre előkelőbb helyezést ér el a nemzetközi rangsorokban, legutóbb például a ShanghaiRanking szakterületi listáin.

A megnyitót követően elsőként dr. **Nyírády Péter** dékán méltatta az Általános Orvostudományi Kar javaslatára kitüntetett professzorokat. Dr. **Khoor András** nemzetközileg elismert tüdőpatológus, kutatási területe a tüdődumok molekuláris biológiája és klinikopatológiája. 1984-1988 között a Semmelweis Egyetem I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetének adjunktusa, majd ezt követően a Mayo Klinika munkatársa volt. Ez idáig négy alkalommal szervezte meg a Semmelweis Egyetemen a Mayo Klinika tüdőpatológia workshopját, valamint biztosított tanulmányutat fiatal patológusoknak a neves amerikai klinikára.

Dr. **Pető Tünde** fő szakterülete a diabéteszes retinopátia. Úttörő szerepet vállalt a cukorbetegség szemészeti szűrőprogramjának kidolgozása, az ún. olvasóközpontok létrehozása terén az Egyesült Királyságban. A Queens Egyetem és a Semmelweis Egyetem szoros együttműködése nyomán a Semmelweis Egyetemen is meghonosította az olvasóközpontot.

Dr. **Tienush Rassaf** 2010-ben elnyerte az egyik legmagasabb német tudományos elismerést, a Német Kutatási Alapítvány Heisenberg-professzori címét a szívinfarktus elleni kardioprotekció terén végzett munkásságáért. A Semmelweis Egyetemmel is több közös publikációt közölt, szoros együttműködést folytat az egyetem Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetével.

Dr. **Claus Peter Schmitt** a gyermeknefrologia, hepatológia és reumatológia professzora. Számos kísérleti tanulmányt és klinikai vizsgálatot végzett a dialízissel, a krónikus vesebetegség okozta metabolikus csontbetegséggel (CKD-MBD) és más metabolikus vesebetegségekkel kapcsolatban. Régóta szorosan együttműködik a Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati Klinikájával, mind a kutatás és közös publikációk, mind a fiatal kutatók fogadása és mentorálása terén.

Dr. **Ajay Singh** a Harvard Medical School (HMS) posztgraduális oktatásért felelős dékánhelyettese. 2019 óta fűzi szakmai kapcsolat a Semmelweis Egyetemhez, kulcsszerepet játszott az egyetemi oktatást strukturálisan megújító kurikulumreform kezdeményezésében. 2022-ben közreműködésével a Harvard Medical School megállapodást kötött a Semmelweis Egyetemmel, elindítva a Clinical Scholars Research Training Program at Semmelweis University nevű posztgraduális képzési programot.

Dr. **Antonio Toscano** a Messinai Egyetem professzora. Szakterülete a neuromuskuláris kutatás és betegellátás. Az olyan komplex rendellenességek, mint például a Pompe-kór, a végtag-öv szindrómák vagy a mitokondriális betegségek terén végzett munkájával jelentős eredményeket ért el a diagnosztika és terápia terén. 1988 óta fűzi szakmai együttműködés a Semmelweis Egyetemhez.

Dr. **Masashi Yoshidát** a legismertebb japán sebészként tartják számon, az American College of Surgeons tagja. A fluoreszcencia-vezérelt sebészet úttörője. Masashi Yoshida professzor 2015 óta a Semmelweis Egyetem vendégprofesszora, a Kísérletes Kardiológiai és Sebészeti Műtéttani Tanszék és a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika visszatérő előadója.

Dr. **Gerber Gábor** dékán ismertette a Fogorvostudományi Kar által felterjesztett díjazottakat.

Dr. **Francesco Guido Mangano** 2003-ban szerzett diplomát a Milánói Egyetemen. Szakterülete az implantációs fogpótlás, illetve az esztétikai fogászat. Nevéhez fűződik a világon elsőként a Varesei Egyetemen elérhető kétéves digitális fogászati mesterképzés. 2016-ban a Varesei Egyetemen szerzett PhD-fokozatot biotechnológia, biotudományok és sebészeti technikák tárgykörben.

Dr. **Walter Renne** a Dél-Karoliniai Orvostudományi Egyetemen szerzett fogorvosdoktori oklevelet, melynek több mint egy évtizede elhivatott oktatója. Szakterülete a restauratív technikák, a CAD/CAM fogászat és a digitális munkafolyamatok. Több mint 50 publikáció szerzője, az elmúlt öt évben tíz kéziratot jegyzett közösen a Semmelweis Egyetemmel.

Fotók: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

Az Egészségügyi Közszolgálati Kar képviselőjében dr. **Pethesné Dávid Beáta** oktatási és tudományos dékánhelyettes méltatta a kar kitüntetettjét.

Dr. **Scott R. Woolley** pár- és családterapeuta, az Amerikai Házasság- és Családterápiás Szövetség elismert szupervizora, valamint érzelemfókuszú terapeuta, szupervizor és tréner. 2014-óta működik együtt a Semmelweis Egyetemmel, amely idő alatt oktatók és graduális hallgatók számára tartott képzéseket, számos doktorandusz hallgatónak volt konzulense, mobilitási programok keretében pedig egyetemi hallgatókat fogadott San Diegoban.

A laudációkat követően dr. Merkely Béla rektor és a kitüntetést felterjesztő dékánok és dékánhelyettes díszdoktori címről szóló okleveleket és stólákat nyújtottak át a professzoroknak, amelyet a díjazottak személyes hangvételű köszönőbeszédei követtek.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Dies Academicus: a doktoravatás és az egyetemi kiválóságok ünnepe

A PhD-hallgatók doktorrá avatása mellett számos díjat is átadtak a Dies Academicus ünnepségen. A Nagyváradi téri Elméleti Tömb Dísztermében tartott ünnepi szenátusi ülésen díjazták a doktori képzés kiváló oktatóit, átadták a Pro Educatione díjakat, a Semmelweis Egyetem Baráti Köre Kiváló Doktorandusz díjait, a Genersich Alapítvány díjait és a Prof. Dr. Romics László Akadémikus Emlékeire Alapítvány különdíját is. Emellett címzetes egyetemi docens, címzetes egyetemi tanár címetek adományoztak, vezetői kinevezéseket, illetve a Semmelweis Egyetem Kiváló Dolgozója elismerést, valamint rektori és dékáni dicséretet adtak át.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

– Ez a nap – amikor felavatjuk új PhD-fokozatú doktorainkat és kitüntetjük legkiválóbb polgárainkat – a jelen és a jövő, a ma mentorainak és tanítványainak ünnepe. Műhelyteremtő mesterek és szorgalmas hallgatók nélkül nincsenek előremutató kutatási eredmények, azok nélkül pedig nincs tudományos kiválóság sem – jelentette ki dr. **Merkely Béla**, a Semmelweis Egyetem rektora a Dies Academicus ünnepi szenátusi ülésén. Hangsúlyozta, hogy mind az egyetem kutatói utánpótlása, mind a rangsorokban elfoglalt pozíciója miatt örömteli, hogy töretlenül növekszik a PhD-foko-

Fotók: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

zatos szerzők száma: az idei tanévben már 1201 aktív hallgató vesz részt a doktori képzésben, köztük 190 nemzetközi hallgató. Az egyetem hallgatói létszáma pedig 16 ezer fölé nőtt, a világ 129 országát képviselve.

A rektor kiemelte, hogy az egyetemen zajló tudományos munka kiválósága, elismertsége fokozódik, az itt született publikációk idézettsége világszerte nőtt. Történelmi pillanatként nevezte a Neumann János Adattudományi Intézet létrehozásáról szóló szenátusi döntést, amely nyomán a 2023-ban Nobel-díjat elnyert dr. **Krausz Ferenc** által vezetett Molekuláris Ujjenyomat Kutató Központban – mivel az 2024 eleje óta az egyetemet fenntartó alapítványhoz tartozik – keletkező tudományos eredmények a Semmelweis Egyetem teljesítményében is megjelennek majd.

Dr. Merkely Béla hangsúlyozta, mivel az egyetem legfőbb értéke az ember, ezért kulcsfontosságú polgárai erkölcsi és anyagi megbecsülése. Ezt célozta az elmúlt két év minden munkavállalói csoportot érintő béremelése, a kiválóságot ösztönző elismerések, a Családbarát Egyetem Program és az egyetemi infrastruktúra fejlesztése. – 2025-ben több mint 50 milliárd forint jut építkezésre, infrastruktúra-fejlesztésre, ami az intézményünk 255 éves történetének eddigi legnagyobb összege – hangsúlyozta a rektor. A jövő évi beruházások között említette többek között, hogy elkészül a Nemzeti Orvosi Innovációs Képző Központ, a Városmajor 70 beruházás, folytatódik a Ferenc téri campus kialakítása, az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézet felújítása, kezdődhet a kivitelezési tervek készítése a Hőgyes-Schöpfung-Merei Gyógyszerkutatási Centrum kapcsán, tervezési fázisban van az EOK 2, a Science park, az FSZOI, vagyis a Fogászati, Szájsebészeti és Oktató Intézet. Mindez végső soron azt célozza, hogy a beteg emberek még jobb ellátást, még magasabb szinten képzett orvosokat és szakembereket, még jobb diagnosztikát és terápiát kapjanak – nyomatékosította a rektor.

Az újonnan PhD-fokozatot szerzőket az ünnepélyes eskütétel után dr. Merkely Béla és dr. **Benyó Zoltán**, az Egyetemi Doktori Tanács elnöke kézfogásukkal avatták doktorrá, felruházva őket mindazokkal a jogokkal és kötelezettségekkel, melyek Magyarország törvényei szerint őket megilletik. Az idén 158-an fejezték be doktori munkájukat, közülük 139 főt summa cum laude, 15 főt cum laude és 4 főt rite minősítéssel avatták doktorrá.

Majd dr. Benyó Zoltán, a Doktori Tanács elnöke köszöntötte a frissen felavatott doktorokat. Beszédében úgy fogalmazott: a doktori fokozat odaítélésével az Egyetemi Doktori Tanács azt tanúsítja, hogy a jelöltek alkalmasak az önálló tudományos kutatásra. Örömtelnek nevezte a doktori képzésben résztvevők számának folyamatos bővülését, valamint azt is, hogy mindemellett is sikerült megőrizni a posztgraduális képzések hagyományosan magas színvonalát. Ehhez a most felavatott évfolyam doktorjelöltjei is jelentősen hozzájárultak, tekintve, hogy a 158 jelölt értekezéseit megalapozó 258 publikáció igen jelentős része Q1-es, illetve D1-es folyóiratokban jelent meg – mondta dr. Benyó Zoltán. Megemlítette, hogy a Semmelweis Egyetemről megjelenő publikációk több mint

A doktori képzés területén végzett kiemelkedő munkájáért kiváló PhD-oktató kitüntetését vehették át

- Dr. **Bödör Csaba**, egyetemi tanár, a Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet igazgatóhelyettese;
- Dr. **Buzás Edit**, egyetemi tanár, a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolája Molekuláris Orvostudományok Tagozat tőrzstagja;
- Dr. **Csukly Gábor** habilitált egyetemi docens, a Mentális Egészségtudományok Doktori Tagozat témavezetője;
- Dr. **Domján Gyula** professor emeritus, a Semmelweis Egyetem Doktori Tanácsának leköszönt tagja;
- Dr. **Enyedi Péter**, professzor emeritus, a Molekuláris Orvostudományok Tagozat emeritus tőrzstagja;

- Dr. **Ferdinandy Péter**, egyetemi tanár, tudományos és innovációs rektorhelyettes, a Semmelweis Egyetem Gyógyszertudományok és Egészségügyi Technológiák Doktori Tagozatának tőrzstagja;
- Dr. **Hamar Péter**, a Transzlációs Medicina Intézet egyetemi tanára, a Doktori Iskola tőrzstagja;
- Dr. **Horváth András Attila** egyetemi adjunktus a Doktori Iskola Szentágotthai János Idegtudományi Tagozatának oktatója;
- Dr. **Juhász Gabriella** neurológus, habilitált egyetemi docens;
- Dr. **Losonczy György** egyetemi tanár, a Semmelweis Egyetem Rácz Károly Klinikai Orvostudományok Doktori Iskola tőrzstagja;
- Dr. **Reusz György** egyetemi tanár, az MTA doktora

Doktorandusz Kiválósági Díjban részesült

Aradi Petra (Molekuláris Orvostudományok Tagozat)
Éliás Anna Júlia (Egészségtudományi Tagozat)
Gurbi Bianka (Gyógyszertudományok Doktori Iskola Tagozat)
Kovács Szonja Anna (Patológiai és Onkológiai Tagozat)
 Dr. **Lippai Zoltán** (Patológiai Tudományok Tagozat)
 Dr. **Major Enikő** (Elméleti és Transzlációs Orvostudományi Tagozat)
 Dr. **Mészáros Ágota** (Gyógyszertudományok és Egészségügyi Technológiák Tagozat)
 Dr. **Moldvai Dorottya** (Patológiai és Onkológiai Tagozat)
 Dr. **Óri Dorottya** (Mentális Egészségtudományok Tagozat)
Sándor Luca Fatime (Molekuláris Orvostudományi Tagozat)
Szakács Miriam Hanna (Mentális Egészségtudományi Tagozat)
 Dr. **Szász Adrienn Zsófia** (Gyógyszertudományok és Egészségügyi Technológiák Tagozat)
 Dr. **Tímár Ágnes Eszter** (Rácz Károly Konzervatív Orvostudományi Tagozat)

Pro Educatione 2024 díjban részesült**Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézet**

Dr. **Ádám Ágota Mária**, egyetemi docens
 Dr. **Alpár Alán**, egyetemi tanár
 Dr. **Aldorfer Károly**, egyetemi docens
 Dr. **Dávid Csaba**, egyetemi docens
 Dr. **Dóra Dávid László**, adjunktus
 Dr. **Horváth András Attila**, adjunktus
 Dr. **Magyar Attila**, egyetemi docens
 Dr. **Puskár Zita**, tudományos főmunkatárs
 Dr. **Rácz Éva**, adjunktus
 Dr. **Várnainé dr. Tóth Zsuzsanna Emese**, tudományos főmunkatárs
Finszter Cintia Klaudia, tanársegéd
Gáspár-Halasy Viktória, tanársegéd
 Dr. **Herberth-Minkó Krisztina**, adjunktus
 Dr. **Pecsenye-Fejszák Nóra Florina**, tanársegéd

Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet

Dr. **Mártonfalvi Zsolt Tamás**, egyetemi docens
 Dr. **Schay Gusztáv Géza**, adjunktus
 Dr. **Veres Dániel Sándor**, adjunktus
 Dr. **Kis Petiková Katarína**, tudományos munkatárs

Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet

Dr. **Bögel Gábor**, adjunktus
 Dr. **Kardon Tamás Zoltán**, egyetemi docens
 Dr. **Keszler Gergely**, egyetemi docens
 Dr. **Sipeki Szabolcs**, egyetemi docens
 Dr. **Tamási Viola**, egyetemi docens
Tibori Kinga, tanársegéd
 Dr. **Varga Attila**, adjunktus

Élettani Intézet

Dr. **Balla András**, egyetemi docens
 Dr. **Czirják Gábor**, egyetemi docens
 Dr. **Horváth Eszter Mária**, egyetemi docens
 Dr. **Kiss Levente**, egyetemi docens
 Dr. **Kovács Orsolya Tünde**, adjunktus
 Dr. **Némethné dr. Futosi Krisztina**, adjunktus
 Dr. **Petheő Gábor**, egyetemi docens
 Dr. **Tóth Dániel**, adjunktus

Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet

Dr. **Al-Khrasani Mahmoud**, egyetemi docens
 Dr. **Király Kornél Péter**, egyetemi docens
 Dr. **Riba Pál**, egyetemi docens

Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet

Dr. **Holub Marianna**, egyetemi docens
 Dr. **Orsó Evelin Katalin**, kutatóprofesszor
 Dr. **Pállinger Éva**, egyetemi docens
 Dr. **Molnár-Érsek Barbara**, tudományos főmunkatárs
 Dr. **Takács Angéla**, tudományos munkatárs
Oláhné dr. Szabó Rita Ágnes, adjunktus

Orvosi Mikrobiológiai Intézet

Dr. **Horváth Andrea**, adjunktus
Nemes-Nikodém Éva, tudományos segédmunkatárs

Transzlációs Medicina Intézet

Dr. **Andrásfalvy Ágnes Henrietta**, mesteroktató
 Dr. **Mózes Miklós**, egyetemi docens
 Dr. **Tímár Tímea Éva**, mesteroktató
 Dr. **Tornóci László**, mesteroktató

Orálbiológiai Tanszék

Dr. **Kádár Kristóf György**, tanársegéd

Farmakognóziás Intézet

Dr. **Gampe Nóra**, adjunktus

Gyógyszerészeti Intézet

Dr. **Farkas Dóra**, tanársegéd
 Dr. **Kovács Andrea**, tanársegéd
 Dr. **Lengyel Miléna Bea**, adjunktus
 Dr. **Ludányi Krisztina**, egyetemi docens
 Dr. **Mike-Kaszás Nóra Valéria**, tanársegéd
 Dr. **Király Márton**, tanársegéd
 Dr. **Kállai-Szabó Nikolett**, egyetemi docens

Bertalané dr. Balogh Emese, adjunktus

Dalmadiné dr. Kiss Borbála, tudományos munkatárs

Dr. **Niczinger Noémi Anna**, tanársegéd

Dr. **Király Márton**, tanársegéd

Dr. **Kállai-Szabó Nikolett**, egyetemi docens

Bertalané dr. Balogh Emese, adjunktus

Dalmadiné dr. Kiss Borbála, tudományos munkatárs

Dr. **Niczinger Noémi Anna**, tanársegéd

Dr. **Király Márton**, tanársegéd

Dr. **Kállai-Szabó Nikolett**, egyetemi docens

Bertalané dr. Balogh Emese, adjunktus

Dalmadiné dr. Kiss Borbála, tudományos munkatárs

Dr. **Niczinger Noémi Anna**, tanársegéd

Dr. **Király Márton**, tanársegéd

Dr. **Kállai-Szabó Nikolett**, egyetemi docens

Bertalané dr. Balogh Emese, adjunktus

Dalmadiné dr. Kiss Borbála, tudományos munkatárs

Dr. **Niczinger Noémi Anna**, tanársegéd

A Dr. Genersich Antal Alapítvány díjai:**Hallgatói díj**

Nagy Anna Flóra V. éves ÁOK hallgató
Jordán László V. éves ÁOK hallgató
Koós Gábor VI. éves ÁOK hallgató

Törvényszéki orvos díj

Dr. **Krompecher Tamás** (Lausanne-i Egyetem)

Onkológus díj

Dr. **Maráz Anikó** (Szegedi Egyetem Onkoterápiás Klinika)

Patológus díj

Dr. **Nagy Péter** (Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet)

Külhoni/Kárpát-medencei díj

Dr. **Barabás-Hajdu Enikő**

Címzetes docensi címet vehetett át

Dr. **Dávid Ádám Zoltán**
 Dr. **Jósvay János**
 Dr. **Kolossváry Endre**

Miniszteri Elismerő Oklevelet vehetett át

Dr. **Kristóf Katalin** (Laboratóriumi Medicina Intézet Mikrobiológiai Laboratórium Közössége nevében)

Igazgatói kinevezést vehetett át

Dr. **Masszi Tamás** (Szak- és Továbbképzési Központ)

Főiskolai tanári kinevezést vehetett át

Dr. **Pintér Henriett** (PAK Humántudományi Intézet)

Egyetemi docensi kinevezést vehetett át

Dr. **Molnár Andrea Ágnes** (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika Kardiológiai Tanszék)
 Dr. **Molnár Kristóf** (Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet)

Rektori dicséretben részesült

Sági Mária Zenina (Kommunikációs Igazgatóság)

Semmelweis Egyetem Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesült

Szamos Péter Tiborné (Családorvosi Tanszék)

Dékáni dicséretben részesült

Dr. **Lóth Szendile** (Gyermekegyógyászati Klinika)

Németh Dóra Katalin (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika)

Papp Szilvia Roxána (Gyermekegyógyászati és Fogsabályozási Klinika)

Vékony Blanka (Egészségtudományi Kar)

Polanovics Nóra (Egészségügyi Menedzserképző Központ)

Prof. Dr. Romics László Akadémikus Emlékre Alapítvány különdíjában részesült

Dr. **Závoti Olivér** (Biokémiai Tanszék)

felének első szerzője a PhD-hallgatók közül kerül ki. – Oktatóként különleges öröm végigkövetni azt a fejlődést, aminek eredményeként egy kezdő TDK-hallgatóból PhD-fokozattal rendelkező kutató lesz, egyenrangú társ a tudományos gondolkodásban és kutatások tervezésében; tanítványból a következő kutatónemzedékek tanára válik, és reményeim szerint többen Önök közül egyetemünk polgáraként folytatják majd munkájukat – mondta dr. Benyó Zoltán.

Az ünnepi ülés a köszöntők és a doktoravatás után kitüntetések és díjak átadásával folytatódott. Végül a résztvevők meghallgathatták **Kreisler Recitativo és Scherzo** című művét a Medikus Zenekar és **Kóbor Éva** előadásában.

A cikk teljes terjedelemben – a PhD-fokozatot átvettek névsorával – a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Az Óbudai Egyetem tiszteletbeli doktorává választották dr. Merkely Bélát

Doctor Honoris Causa, azaz tiszteletbeli doktori címet vehetett át dr. Merkely Béla az Óbudai Egyetemen az intézmény Egyetem Napja ünnepségén. A rektor székfoglaló előadásában a mentorok és tanítványok szerepéről beszélt, és arról, hogy lehet karriert építeni a klinikai kutatásban.

Dobozi Pálma, Szabados-Dótsch Judit – Kommunikációs Igazgatóság

A kardiológia területén végzett kiváló tudományos, oktatói munkájáért, valamint példaértékű humanitárius tevékenységéért adományozott Doctor Honoris Causa kitüntetést az Óbudai Egyetem dr. **Merkely Bélának**, a Semmelweis Egyetem rektorának. Az elismerést a műszaki felsőoktatási intézmény Egyetem Napja ünnepsége keretében adta át dr. **Kovács Levente** rektor. A laudációban dr. **Gulácsi László** tudományos rektorhelyettes ismertette dr. Merkely Béla életpályáját, kiemelve főbb kutatási területeit és tudományos eredményeit.

Fotó: Bartha Bálint – Semmelweis Egyetem

Dr. Merkely Béla az elismerést megköszönve hangsúlyozta: hatalmas megtiszteltetés és büszkeség számára a díj, amely összességében a tizedik díszdoktori címe, és a második, amelyet hazai egyetemről vehetett át. – Különleges becsben tartom ezeket, hiszen egytől egyig azt szimbolizál-

ják, ami nélkül ma már elképzelhetetlen a fejlődés, a nagy célok elérése. Ez pedig az együttműködés, a tudásmegosztás – legyen szó akár országon belüli vagy határokon átvéelő kooperációról – fogalmazott a rektor.

A rektor székfoglaló előadását *Hogyan lehet karriert építeni a klinikai kutatásban? – A mentorok és a tanítványok szerepe az egyetemen* címmel tartotta meg. Saját pályájának indulásában dr. **Juhász-Nagy Sándor** kardiovaszkuláris fiziológus, dr. **Szabó Zoltán**, az első hazai szívtranszplantációt végző sebész, valamint dr. **Tenczer József** aritmológus-kardiológus mentorálását tartotta meghatározónak. Felidézte dr. Juhász-Nagy Sándor ars poeticáját, aki magát olyan alapkutatónak tartotta, akit érdekel az orvoslás, míg dr. Merkely Béla saját magára elsősorban klinikusként tekint, akit érdekel az alaptudomány. Osztotta mestere meglátását, aki szerint a tanítványok a közös munka keretéből kilépve is magukkal visznek bizonyos elveket, ami a mentor számára – ahogy ő fogalmazott – egyfajta személytelen túlélést jelent.

Dr. Merkely Béla előadásában ismertette a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán folyó legfontosabb klinikai vizsgálatokat, kiemelten a Budapest-CRT Upgrade randomizált, kontrollált vizsgálatot. Mint rámutatott, ezekben közreműködött tanítványainak első és második generációja is, ők pedig mára szakterületük – többek között az elektrofiziológia, sportorvoslás, intenzív terápia és szív CT kísérleti kardiológia – elismert kutatóivá és művelőivé váltak.

Dr. Merkely Béla hangsúlyozta, hogy a nemzetközi együttműködés elengedhetetlen a sikeres kutatásokhoz, amelyet egy-egy intézmény díszdoktoratvas keretében tud méltóképpen elismerni. Az, hogy a Semmelweis Egyetemet a US News Best Global Universities 2024-es világrangsora Kardiológia és kardiovaszkuláris rendszer téren a világ 31. legjobb felsőoktatási intézményeként jegyzi, egy nagy csapat közös erőfeszítésének és tudományos hálózatának eredménye. Székfoglalója zárásaként köszönetet mondott mindazon mentoroknak, munkatársaknak és tanítványoknak, akik végigkísérték a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikát a sikerhez vezető hosszú úton.

Az Óbudai Egyetem 2010 óta adományoz Doctor Honoris Causa, azaz tiszteletbeli doktori címet a hosszú időn át művelt kiemelkedő, nemzetközileg is elismert tudományos munkásság és az egyetem érdekében kifejtett tevékenység elismeréséül.

Semmelweis Polgárok az idei Primák között

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

Az idén is több kiemelkedő tehetségű, Semmelweis Egyetemhez kötődő szakorvost díjazott a Prima Primissima Alapítvány, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége, valamint a Magyar Fejlesztési Bank (MFB). Junior Prima Díjat kapott dr. **Drobnai Zsófia** kardiológus rezidens, dr. **Kiss Tamás** gyermekgyógyász szakorvos és dr. **Lakatos Bálint Károly** kardiológus, aneszteziológiai és intenzív terápiás rezidens. A **Demján Sándor** által alapított alapítvány Prima Primissimává választotta dr. **Roska Botond** neurobiológus szakorvost, ifj. dr. **Hartyánszky István**, szívsebész klinikai főorvos pedig a VOSZ Budapest és Pest Vármegyei Regionális Szervezete Vármegyei Prima Díját nyerte el.

Dr. Drobnai Zsófia Dóra, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika kardiológus szakorvosjelöltje, posztdoktor kutató. Orvosi diplomáját 2017-ben szerezte, az Elméleti és Transzlációs Orvostudományok Doktori Iskoláját 2021-ben fejezte be, a Nemzetközi Onkokardiológiai Társaság Magyar Tagozatának elnöke.

Dr. Kiss Tamás 2016-ban szerezte meg diplomáját a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvosi Karán, majd ugyanitt 2021-ben védte meg PhD értekezését. Három éve dolgozik a Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati Klinika Gyermekneurológia osztályán, az idén megszerzett

szakvizsgáját követően csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvosként. Dr. Lakatos Bálint Károly a Semmelweis Egyetem egyetemi adjunktusa. Orvosi diplomáját 2016-ban szerezte az intézményben, ugyanitt 2021-ben fejezte be a PhD-képzését is. Kutatómunkája mellett aktívan részt vett a betegellátásban, és az ügyeleti munkában is, kardiológiai szakorvosi végzettségét 2023-ban szerezte meg a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán töltött rezidens időszakot követően, majd 2024 óta a klinika aneszteziológia és intenzív terápiás szakorvosjelöltje.

Magyar tudomány kategóriában Prima Primissima Díjat kapott idén dr. Roska Botond Semmelweis Budapest Award-díjjal kitüntetett kutató. A világhírű neurobiológus a Semmelweis Egyetemen szerzett általános orvosi diplomát. A Kaliforniai Egyetem Berkeley-i intézetében doktorált, ezután a Harvardon tanult genetikát és virológiát. Jelenleg a bázeli Molekuláris és Klinikai Szemészeti Intézet igazgatója, a Bázeli Egyetem Orvostudományi Karának professzora. 20 éve dolgozik a vakok látásának helyreállításán.

Vármegyei Prima Díjat vehetett át Magyar tudomány kategóriában ifj. dr. Hartyánszky István, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika szívsebészeti profilvezetője, tanszékvezető egyetemi docens november 21-én, a VOSZ Budapest és Pest Vármegyei Regionális Szervezete által szervezett galaesten a Szépművészeti Múzeumban.

Iskolateremtő, nemzetközileg elismert tudósok kapták az idei tudományos jutalomdíjakat

Hat kiemelkedő teljesítményű kutató vehette át idén a Semmelweis Egyetem komoly tradíciókkal bíró tudományos elismeréseit a Semmelweis Szalonban rendezett ünnepségen. A 2024-es Semmelweis Ignác, Richter Gedeon, Hugonnai Vilma, Huzella Tivadar és Jendrassik Ernő emlékérmeket és jutalomdíjakat dr. Merkely Béla rektor és dr. Ferdinandy Péter tudományos és innovációs rektorhelyettes adta át.

Fotók: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

Bódi Bernadett, Keresztes Eszter, Kiss Melinda Katalin
– Kommunikációs Igazgatóság

– A Semmelweis Polgár munkájának középpontjában az emberek, a gyógyulni vágyó betegek állnak. Azon dolgozunk, hogy minden, az egyetemen folyó kutatás a lehető leghamarabb hasznosulhasson a betegágyak mellett is – így a tudomány vívmányait pácienseink hatékonyabb terápiák, a gyorsabb és kíméletesebb gyógyulást célzó eljárások formájában élvezhessék – hangsúlyozta dr. **Merkely Béla**, a Semmelweis Egyetem rektora

az egyetem tudományos díjátadó ünnepségén. Szavai szerint a Semmelweis Egyetem az ország és a régió legkiválóbb egyeteme, valódi tudáscentrum, amely orvos- és egészségtudományi szakterületként az egész világon egyedülállónak számít.

A Times Higher Education legfrissebb rangsora szerint a világ 300 legjobbjába közé tartozik, azaz a felső 1 százalékba. A ShanghaiRanking listáján gyógyszerésztudományban már a legjobb 100-ban, orvostudományi területen a legjobb 200-ban, fogorvostudomány és orvosi technológia terén pedig a legjobb 300-ban jegyzik, míg a US News szerint szív- és érgyógyászati területen a világ 31. legjobbjába. A rektor szerint mindezek miatt az egyetemnek zászlóvivőként kell elől járnia a népegészségügy, a prevenció és a lakosság tájékoztatása terén is. – Kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a tudomány valóban ne csak a tudósoké – de mindenkié legyen – tette hozzá dr. Merkely Béla. – Már önmagában az is beszédes, hogy ennyi nagy presztízsű tudományos díjat tudunk átadni, melyeket kivétel nélkül olyan nagyságokról nevezünk el – mint **Semmelweis Ignác, Jendrassik Ernő, Huzella Tivadar, Hugonnai Vilma, Hári Mária, Richter Gedeon** –, akik a

Semmelweis Egyetemhez köthetők – jelentette ki a rektor, hangsúlyozva, hogy a díjazottak az ő iskolaépítő munkásságuknak jogos örökösei, gondolataiknak, eszmeiségüknek továbbvivői.

– Kérem, őrizzék meg a tudomány iránti lelkesedésüket, vigyék tovább mentorai szellemiségét és munkáját, és legyenek ugyanolyan nagy hatással tanítványaikra, mint ahogy a saját tanítóik voltak Önökre! Önök ugyanis kulcs szerepet játszanak a jövő kutatóinak kinevelésében! Csak így tartható fenn további száz meg száz évig az a több mint negyed évezredes láncolat, amely a Semmelweis Egyetem gerincét képezi – tette hozzá dr. Merkely Béla.

– Az egyetemi tudományos tanács számos pályázóból a legkiválóbbakat választotta ki, akik igazán kiemelkedő hazai és nemzetközi tudományos teljesítményt tudhatnak magukénak. Bizom benne, hogy mentoráltjaik továbbviszik ezt a szemléletet – hangsúlyozta köszöntőjében dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes. Úgy fogalmazott, hogy bár egyetemünk tudományos eredményei kiemelkedőek, az innováció terén még van hova fejlődni. Ezért kérte a kutatókat, hogy mindig tartsák szem előtt a szellemi tulajdon védelme mellett azt is, hogy a kutatási eredményeket hogyan lehet mielőbb a betegek javára fordítani termék, szolgáltatás, gyógyszer, orvostechnikai eszköz fejlesztésével.

Semmelweis Ignác emlékérem és jutalomdíj

2024-ben a Semmelweis Ignác emlékérmeket és jutalomdíjakat dr. **Rosivall Lászlónak**, a Transzlációs Medicina Intézet professor emeritusának, a Semmelweis Egyetem korábbi rektorának, a Nemzetközi Nefrológiai Kutató és Képző Központ vezetőjének ítelték oda. A Széchenyi- és Khwarizmi-díjas emeritus professor, akadémiai doktor, a Semmelweis Egyetem Baráti Köre elnöke több mint ötven éves, tudományos és szakmai elismerésekben, illetve tanítványokban gazdag pályafutása során elsősorban a vesekeringés és a glomeruláris dinamika szabályozását, a szöveti renin-angiotenzin rendszert és krónikus vesekárosodás pathomechanizmusát tanulmányozta. Kutatásai révén számos, napjainkra tankönyvi alapvetésnek számító felismeréssel, szabadalommal gazdagította az orvostudományt. Nevéhez fűződik a cigány orvosképzési program, illetve az orvosi jelnyelvoktatás elindítása. – Egyetemi pályája során a tudomány, az oktatás és a kultúra területén olyan

eredeti és sokrétű munkásságot fejtett és fejt ki ma is, mely biztosan és maradandóan hozzájárult, illetve járul egyetemünk kulturális és tudományos fejlődéséhez, ismertségéhez és elismertségéhez, hagyományainak őrzéséhez, és amely nemcsak elismerésre érdemes, de példaként állítható a következő generációk elé – hangzott el a laudációjában.

Dr. Rosivall László a *Juxtaglomeruláris apparátus intersticiális foyladékegyensúlya és a glomeruláris filtráció új szabályozási mechanizmusai* című előadásában emlékeztetett arra, hogy nemzetközi szinten is jelentős, évszázados hagyományai, eredményei miatt megtiszteltetés ezen az egyetemen a vese működését kutatni. Ugyanakkor létfontosságú is, tekintve, hogy a magyar lakosság 15 százaléka csökkent veseműködéssel él, a veseelégtelenség kezelése pedig a legdrágább eljárások közé tartozik, tehát a betegség megelőzése fontos gazdasági kérdés is. Előadásában felidézte, miért és hogyan fordult érdeklődése néhai **Hársing László** professzor TDK-hallgatójaként a veseműködés felé. Majd ismertette azokat a kísérleteit, amelyekben – az elérhető legmodernebb technikai lehetőségeket felhasználva a mikropunkciótól az atomerő mikroszkópiáig – új renális morfológiai sajátosságokat, valamint hemodinamikai szabályozási mechanizmusokat tárt fel. Bemutatta az afferens arteriola fenesztrált endothélijét, melyet emberen, kísérleti emlőállatokon és amphiumában is leírt. Igazolta a fenesztráció és a renin-angotenzin rendszer összefüggését, és azt, hogy a korrall, betegségekkel vagy akár bizonyos gyógyszerek szedésével jelentősen változik a fenesztrált terület nagysága. Kimutatta, hogy a morfológiai és funkcionális korrelációnak megfelelően a kapillárisokkal megegyező szerkezetű endothélien keresztül folyadék szűrődik át a vese és a juxtaglomeruláris apparátus intersticiumba. Élő állatban multifoton lézermikroszkóp segítségével vizualizálta ezt az extraglomeruláris filtrációt, mely a napi 180 liter GFR 30 százaléka, azaz 60 liternek felel meg. Az endothéli sejtek nanocsatornái megjelenésének szabályozása – a VEGF és az angiotenzin II is fokozza – új kezelési lehetőségeket vetít előre – jegyezte meg dr. Rosivall László. Végül szólt arról, hogy számos közérdekű projekten is dolgozott életében. Többek között létrehozta a II. világháború utáni első jótékonyági alapítványt 1987-ben, mely ma is működik, illetve készített egy dél-budapesti nyitott kampusz jellegű egyetemi várostervet, és ma is arról álmodik, hogy a NET tetejére megépül a tervezett kilátója.

Richter Gedeon emlékérem és jutalomdíj

A 2024-es Richter Gedeon Emlékéremet és Jutalomdíjat dr. **Mándity Istvánnak**, a Szerves Vegytani Intézet igazgatójának ítelték oda. 2011-ben az MTA Gyógyszerkémiai és Gyógyszer-technológiai Munkabizottsága a legjobb PhD-disszertációra kiírt díjjal jutalmazta doktori munkáját. 2012-ben OTKA posztdoktori pályázaton volt eredményes, majd Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat nyert el. 2013-ban Junior Prima díjjal, 2015-ben Bruckner Győző díjjal jutalmazták. 2016-ban Bolyai Plakettet vehetett át. 2017-ben Lendület pályázaton nyert, illetve ugyanezen év óta a Semmelweis Egyetem Szerves Vegytani Intézetének igazgatója. Munkájából 73 angol nyelvű közlemény született, hét nemzetközi szabadalom társmegalkotója – hangzott el a méltatásban.

Dr. Mándity István *Nagy hatékonyságú kémiai átalakítások folyamatos áramban gyógyszerkutatási céllal* című előadásában rámutatott, hogy az áramlásos szintézisek a modern kémiai innováció egyik legizgalmasabb területe, ahol a reakciókat folyamatos áramlásban, zárt csövekben hajtják végre. Ez a módszer gyorsabb, biztonságosabb és környezetbarátabb, mint a hagyományos szá-

kaszos (batch) eljárások – fejtette ki. Az áramlásos kémia különösen fontos a gyógyszerfejlesztésben, mivel pontosabban szabályozható a reakciók hőmérséklete, ideje és a felhasznált anyagok aránya. Ez nemcsak gyorsabbá teszi a bonyolult molekulák előállítását, hanem csökkenti a hulladékképződést és a költségeket is – hangsúlyozta. – Az áramlásos peptidszintézis a módszer egyik legizgalmasabb alkalmazása, amely lehetővé teszi peptidok és kisebb fehérjék gyors és fenntartható előállítását. Az áramlásos rendszer precíz irányítást biztosít, így kevesebb reagens szükséges, miközben a minőség és a hatékonyság kiemelkedő marad – fogalmazott. Ez a technológia forradalmasítja a peptid-alapú gyógyszerek fejlesztését, mivel lehetővé teszi a stabilabb, tisztább és nagy mennyiségben is könnyen előállítható molekulák gyártását. Az áramlásos kémia nemcsak gyorsabbá és költségkímélőbbé teszi a gyógyszerfejlesztést, hanem hozzájárul egy fenntarthatóbb jövő építéséhez a gyógyszeriparban – összegezte. Megemlítette a cisztás fibrózis kezelését célzó, peptidalapú mesterséges kloridion transzporter molekulával kapcsolatos kutatásait, melyből több szabadalom is származott.

Hugonnai Vilma emlékérem és jutalomdíj

A Hugonnai Vilma emlékéremet idén dr. **Jermendy Ágnes**, a Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati Klinika adjunktusa, gyermekgyógyász szakorvos, a klinika neonatológiai kutatócsoportjának kutatási vezetője kapta. Kutatásai során a kritikus állapotú újszülöttek és koraszülöttek intenzív terápiájának optimalizálására fókuszál. Emellett figyelemre méltó nemzetközi kapcsolatrendszert épített ki több neves orvosegyetem kutatóival, rendszeresen oktat a graduális és posztgraduális orvosképzésben, eredményes TDK- és PhD-témavezető – hangzott el a laudációjában.

Neurointenzív terápia a neonatológiai gyakorlatban című előadásában hangsúlyozta, hogy a kritikus állapotú újszülöttek esetében világszerte, így az egyetemen is zajló kutatások fókuszában a minőségi túlélést elősegítő felismerések, eljárások vannak. Két betegcsoportnál alkalmazzák a neurointenzív terápiás eljárásokat: az oxigénhiányos állapotot elszűnve, illetve a sebészeti beavatkozás miatt altatott újszülötteknél. Munkacsoportja eredményei között említette, hogy sikerült egy európai viszonylatban is kiemelkedő adatbázist létrehozniuk, mintegy 1000 asphyxiás újszülött klinikai adatainak, képképek vizsgálatának és fejlődésneurológiai teszteredményeinek strukturált rendszerezésére, kutathatóságának biztosítására. Fontos eredményeik közé sorolta a korai hűtés és az optimális lélegeztetés paramétereit bizonyító kutatásokat. Kutatócsoportjával kimutatta, hogy az amplitúdó integrált electroencephalogram (aEEG) longitudinális értékelésével a hűtéses kezelés ideje alatt az asphyxiás újszülöttek neurológiai kimenetelét nagy pontossággal előre lehet jelezni. Ennek elősegítésére létrehoztak egy online, bárki számára elérhető predikciós eszközt (HOPE tool) is. A neuroprotektív-fókuszú anesztéziát elősegítő eredményeik között említette, hogy bevezették a multimodális, szinkronizált, nem-invaszív monitorozást a gyermekanesztézia során, agyi oxigenizációs és hemodinamikai monitorral kiegészítve a rutinszerűen alkalmazott betegmonitor-rendszert és altatógépet. Igazoltuk azt is, hogy az agyi oxigenizáció-csökkenés gyakori esemény az újszülöttek anesztéziája során, háttérben hypotensios események mellett hypocapnia előfordulása is gyakori – ismertette dr. Jermendy Ágnes. Ennek óriási jelentősége van az újszülött-anesztéziában, emellett gépi tanulás segítségével kifejlesztettek egy olyan tableten futó műtéti naplót, amivel megjósolhatóak a nemkívánatos műtéti események – ez már elérhető az egyetem aneszteziológusai számára is.

Jendrassik Ernő emlékérem és jutalomdíj

A Jendrassik Ernő emlékérem és jutalomdíj 2024. évi díjazottja dr. **Hegyi Péter**, a Semmelweis Egyetem Pankréász Betegségek Intézetének, a Transzlációs Medicina Központnak és az Európai Tudományos Akadémia Budapest Tudásközpontjának igazgatója. Mint az a méltatásban elhangzott, kutatásai során úttörő felfedezéseket tett, különösen a hasnyálmirigy betegségeinek és a gyulladási folyamatok sejtméchanizmusainak megértésében. Transzlációs medicinával kapcsolatos munkája nem csupán elméleti, hanem áthidalja a laboratóriumi kutatás és a gyakorlati, klinikai alkalmazások közötti szakadékot is, így a kutatási eredmények közvetlenül hozzájárulhatnak a pontosabb diagnosztikához és hatékonyabb kezelésekhez, jelentősen javítva a betegek gyógyulási esélyeit. Munkáját nemzetközi szinten is nagyra értékelik, és széles körben idézik. Vezetésével több kiemelkedő kutatóközpont jött létre, és számos tehetséges fiatal kutatót indított el a tudományos pályán.

Dr. Hegyi Péter *Akut Pankreatitisz – Tudomány a betegek szolgálatában* című előadásában röviden összefoglalta az elmúlt 30 évét az oktatás, a betegellátás és a tudomány szemszögéből, valamint bemutatta a pankreatitisz kialakulásával kapcsolatos kutatási eredményeit, illetve a kutatócsoportja által bevezetett új terápiás megközelítéseket ismertette. Beszélt a tudomány iránti szeretetéről, hangsúlyozva, hogy tudomány nélkül nincs jelen és jövő. Elmondta, mind a tudományban, mind az alap- és klinikai kutatásban a betegségek megértése vezérelte, a transzlációs kutatás lényege is abban rejlik, hogy a tudományos eredményeket azonnal visszafordítja a betegek gyógyulása javára. Erre épül az általa elindított egyedülálló transzlációs medicina képzési program is, amely felgyorsítja a legújabb tudományos eredmények egészségügyben történő hasznosítását. A 2021-ben a Semmelweis Egyetemen létrehozott Transzlációs Medicina Központban jelenleg 150-200 mentor 352 PhD-hallgatója végzi a transzlációs medicina saját szakterületének kutatását, 24 országból – ismertette. Előadásában kitért rá, hogy a Magyar Hasnyálmirigy Munkacsoport 2011-es megalapítása óta Magyarország Európa legaktívabb tudományos pankréász kutató műhelyévé vált, 2021-ben pedig a Semmelweis Egyetemen megalakult Közép- és Kelet-Európa legnagyobbat pankréász kutatóközpontja, ami ma több ezer, a magyar pankréász betegek mintegy 15-20 százalékának ad lehetőséget a gyógyulásra. Dr. Hegyi Péter beszélt még a multidiszciplináris, a csapatmunka, valamint a betegközpontú ellátás fontosságáról.

Hári Mária emlékérem és jutalomdíj

A 2024-es Hári Mária emlékérem és jutalomdíjat dr. **Szilárd Zsuzsanna**, a Pető András Kar Humántudományi Intézetének tanára számára ítélték oda, akinek méltatásában elhangzott: életét és hivatását a mozgássérült gyermekek életminősége javításának, valamint a leendő konduktorok egészségmegőrzésének és szemléletformálásának szentelte. Munkássága során mindig kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a testnevelés és a sport mindenki számára elérhető és élvezetes legyen, függetlenül képességeiktől vagy fizikai korlátoktól. Oktatói munkássága 2003 óta a Pető Intézethez

kötődik, ahol elkötelezetten dolgozik azon, hogy a testnevelés módszertani megújítása révén valódi értékeket közvetítsen hallgatói számára.

Dr. Szilárd Zsuzsanna előadásában elmondta, hogy életének elmúlt húsz éve a tudomány, az oktatás és a sport szolgálatában telt. Amikor munkáját megkezdte az akkori Pető Intézetben, két dolog ragadta meg sportos múltjának köszönhetően: az egyik a hallgatók egészségének kérdése, a másik pedig az, hogy a mozgássérültek miért nem sportolnak. Húsz év elteltével mindkét területen jelentős változás történt, amelyben aktív szerepet vállalt. Sportos szemlélete találkozott **Pető András** szellemiségével, hiszen a belső késztetésen alapuló, céltudatos mozgástervezés lehetőséget ad az aktivitásra. Saját sclerosis multiplex (SM) betegsége ellenére ma is aktív életet él, amelyet részben ennek az elvnek tulajdonít – hangsúlyozta, hozzátéve, hogy a szlogenje: *Ha az SM velem akar élni, sportolnia kell.* 2017-ben a hallgatók egészségformálása érdekében megalkotta az *Év legegészségesebb évfolyama* versenyt, amely máig a napi egészségélmények megosztásán alapul. Tudományos tevékenységét széles körben gyakorolja: 2008 óta aktív résztvevője a kari TDK-munkának, és 15 TDK-s hallgatót mentorált, akik közül négyen OTDK helyezést értek el. Tudományos eredményei számos fórumon megjelennek, köztük konferenciákon, cikkekben, könyvekben, könyvrészletekben, valamint PhD-hallgatók konzulensi munkájában. Aktívan részt vesz az Erasmus programban, vezeti a Kari Egészségkutatás, Sport és Életminőséget Támogató Műhelyt, és számos hazai és nemzetközi konferencián, például a Konduktív Világkongresszuson és a Sporttudományi Kongresszuson képviseli a sport és a rehabilitáció ügyét, hozzájárulva a szakterület fejlődéséhez és a legjobb gyakorlatok terjesztéséhez.

Huzella Tivadar emlékérem és jutalomdíj

A Huzella Tivadar emlékérem és jutalomdíjat dr. **Ungvári Zoltán** kutatóprofesszor, a Megelőző Orvostani és Népegészségtani Intézet igazgatója vehette át. – A magyar tudományos élet meghatározó alakja, aki a vaszkuláris rendszer kórélettana és az öregedéssel kapcsolatos kutatások terén nemcsak Magyarországon, hanem nemzetközi szinten is kivívta az elismerést. Tudományos munkássága és elhivatottsága példaértékű a fiatal kutatógeneráció számára – hangzott el méltatásában.

Dr. Ungvári Zoltán előadásában az egészséges öregedésről és annak fontosságáról beszélt, mivel a hosszan eltöltött egészséges élet a gazdasági körülményekre is kedvezően hat. A Megelőző Orvostani és Népegészségtani Intézet kidolgozott egy stratégiát az idősődéssel kapcsolatban. Különböző tudományos eredményeket bemutatva rámutatott, hogy az öregedést vissza lehet fordítani. Tehát a jövőben a megelőző orvoslás feladata a szervezet saját reparáló mechanizmusainak beindítása. Ennek fontos eleme azonosítani azokat az öregedés ellen ható mediátorokat, amik reparációra képesek, ezeket kutatják transzlációsán az intézetben. Kiemelt projektként említette még a Semmelweis Study epidemiológiai vizsgálatot, aminek hosszú távú célja az egészséges öregedést befolyásoló tényezők azonosítása és vizsgálata, amelyre az egyetem 25 évesnél idősebb munkavállalói várják. A kutatók azt tervezik, hogy az első állapotfelmérést 5 évente megismétlik, 20 éven keresztül. A vizsgálatok elsősorban az életkor előrehaladtával növekvő gyakoriságú anyagcsere, a szív- és érrendszeri, a mentális, a kognitív és a daganatos betegségek, valamint az öregedési folyamatokkal kifejezetten összefüggő betegségek (pl. esendőség szindróma) kialakulására és az azt meghatározó tényezők számbavételére irányulnak.

Rangos gyermekgyógyászati díjakat ítéltek oda az egyetem munkatársainak

A Magyar Gyermekorvosok Társasága idén is átadta a hazai gyermekgyógyászat legrangosabb elismeréseit, az egyetemről dr. Szabó Attila klinikai rektorhelyettes, klinikaigazgató, dr. Egyed Bálint, dr. Reusz György és dr. Sallai Ágnes, a Gyermekgyógyászati Klinika Tűzoltó utcai részlegének munkatársai is díjat vehettek át.

Bódi Bernadett – Kommunikációs Igazgatóság

A Magyar Gyermekorvosok Társasága ünnepélyes díjátadóján, a szervezet centenáriumi kongresszusának keretében Schoepf-Merei-emlékérmet adományoztak dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettesnek, a Gyermekgyógyászati Klinika igazgatójának. Az elismerést **Schoepf-Merei Ágost** emlékének ápolásán túl a gyermekgyógyászat, a gyermekegészségügy és a társasági élet területén kiemelkedő jelentőségű szakmai, szakmapolitikai munkássága elismerésképpen kapta – hangzott el a méltatásban. Petényi-díjat vehetett át dr. **Egyed Bálint** gyermekhematológusjelölt, a molekuláris onkogenetika kutatója, a Gyermekgyógyászati Klinika Tűzoltó utcai részlegének rezidense. Az elismerés a gyermekegészségügy bármely területével foglalkozó szakfolyóiratban tavaly megjelent,

illetve megjelenésre már elfogadott, de díjazásban még nem részesült közleményé lehet, amelyeknek a pályázó az első vagy egyetlen szerzője.

Kimagasló gyógyító, tudományos, valamint az esetekért folytatott munkájáért Flesch Ármin-díjban részesült dr. **Reusz György** professor emeritus, a Gyermekgyógyászati Klinika gyermeknefrológusa. Kiosztották a Veres Gábor-mentordíjakat is. Az elismerés célja a fiatal gyermekgyógyászok gyakorlati és elméleti képzését, gyógyító vagy kutató munkáját segítő, kiemelkedő mentori tevékenység elismerése. A mentordíjra rezidensek, fiatal szakorvosok jelölhették az általuk kiválasztott személyt több kategóriában. A klinikák és országos intézetek kategória győztese lett a Semmelweis Egyetemről dr. **Sallai Ágnes** gyermekendokrinológus, a Gyermekgyógyászati Klinika Tűzoltó utcai részlegének osztályvezető főorvosa.

A Medicina Fórum több díját is elnyerték az egyetem polgárai és klinikái

Szakmai különdíjat vehetett át a Semmelweis Egyetem Rehabilitációs Klinikája és a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika (STéG) a Magyar Kórházzövetség és a Medicina Fórum közös konferenciáján, amelyen kiválósági díjakat adományoztak az egészségügyi ágazatban kimagasló teljesítményt nyújtóknak, köztük a Semmelweis Egyetem több munkatársának és hallgatójának.

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

A Hartmann-Rico Hungária Kft. – Medicina szakmai különdíjat az idén a zsűri a Semmelweis Egyetem Rehabilitációs Klinikájának ítélte oda. Az indoklás szerint az intézet a színvonalas betegellátás érdekében nagy hangsúlyt fektet az intézményi képzésben résztvevők szakmai fejlődésének és tudományos munkájának elősegítésére, országos és nemzetközi szintű képzést biztosítva az ott tanuló hallgatóknak. Az ország legjobban felszerelt rehabilitációs intézménye, széles spektrumban biztosítja a betegek testi-lelki rehabilitálását. A krónikus sebkezelést modern szemlélettel végzik, szakmai és emberi hozzáállásuk példaértékű.

A Hartmann-Rico – Medicina egy további szakmai különdíja szintén a Semmelweis Egyetemé lett: az elismerésben a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika (STéG) részesült. A klinika a betegellátás mellett az oktatás, a kutatás terén is eredményes, tudományos ülések, szakmai rendezvények a graduális és posztgraduális képzés fontos részét képezik. Az intézmény 2023-ban az Európai Emésztőszervi Endoszkópos Társaság akkreditált oktató centrumává vált. Az országban elsőként náluk indult akkreditált képzés sztomaterápiás ápolók, nővérek számára. A kézhigiénés compliance érdekében nagy hangsúlyt fektetnek a dolgozók oktatására, csökkentve a fertőzések kockázatát, segítve a betegbiztonságot. A szakmai különdíjhoz 1-1 millió forint értékű jutalom tartozik.

A Medicina évkönyv kiemelt támogatója, a Sanofi-Aventis Zrt. Kiváló Rezidens különdíját két fiatal szakorvos-jelölt megosztva kapta. Egyikük, dr. **Simon Judit**, a Semmelweis Egyetem Orvosi Képzőközpont Klinikai radiológus rezidense. A Magyar Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság Kiváló Aneszteziológiai Szakasszisztens díját **Silló-Pál Enikő**, a Semmelweis Egyetem Aneszteziológiai és Perioperatív Betegellátó Intézet aneszteziológiai szakasszisztense kapta. A Medicina projekt szakmai partnere a Magyar Egészségügyi Menedzsment Társaság (MEMT) Év Medikusa díját **Koós Gábor**, a Semmelweis Egyetem hallgatója, a Hallgatói Önkormányzat oktatási alelnöke nyerte el. A Magyar Egészségügyi Menedzsment Társaság Az Év Fogorvos-tanulmányos-hallgatója díját idén **Leskó Eszter Rózsa**, a Semmelweis Egyetem Fogorvos-tudományi Karának negyedéves hallgatója nyert el. Az Év Fogorvosi PhD-hallgatója díjat dr. **Mózes Adél Eszter**, a Semmelweis Egyetem Transzplantációs Medicina Központ PhD-hallgatója nyerte el.

Foto: Magyar Kórházzövetség

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Dr. Krausz Ferencsel való közös kutatásokra hozott létre új intézetet a Semmelweis Egyetem

Közösen kutatja tovább a Semmelweis Egyetem és dr. Krausz Ferenc a Nobel-díjas tudós által vezetett Molekuláris- Ujjlenyomat Kutató Központ (CMF) infravörös molekuláris ujjlenyomat eljárásának orvosi, diagnosztikai alkalmazását. Egyebek mellett ehhez hozta létre a két intézmény közösen a Neumann János Adattudományi Intézetet a Semmelweis Egyetemen belül. A kutatások végső célja, hogy egy egyszerű vérvizsgálattal korai stádiumban diagnosztizálható legyen egy-egy betegség és ezzel egy időben kiválaszthatóvá váljon a személyre szabott, optimális kezelés.

Dobozi Pálma – Kommunikációs Igazgatóság

A Nobel-díjas dr. **Krausz Ferenc** által vezetett Molekuláris- Ujjlenyomat Kutató Központ (CMF) 2024. január elsejével került a Semmelweis Egyetemet fenntartó Nemzeti Egészségügyi és Orvosképzésért Alapítvány (NEOA) tulajdonába. December 1-jétől egy közös új intézet létrehozásával fűzi még szorosabbra a kapcsolatot a Semmelweis Egyetem a 2023-ban fizikai Nobel-díjjal elismert kutatóval. A közvetlen rektori irányítás alatt álló oktatási-kutatási szervezeti egységként létrejövő Neumann János Adattudományi Intézetnek öt kutatási fókuszja lesz: molekuláris fenotipizálás; egészségügyi információkhoz kapcsolódó okozati összefüggések; egészségügyi adatok digitalizálása; mesterséges intelligencia; egészségügyi környezetelemzés. Először az első három területen állnak fel a kutatócsoportok. Az együttműködés keretein belül az új intézetben folyó közös kutatások és tudományos eredmények megjelennek majd mind a CMF, mind a magyar felsőoktatási rendszer, elsősorban a Semmelweis Egyetem tudományos teljesítményében is.

A CMF kutatási tevékenysége az ultragyors mérés-technika orvosi-diagnosztikai alkalmazását vizsgálja. A központ infravörös molekuláris ujjlenyomat eljárása segíthet a daganatok és egyéb súlyos betegségek (így pl. szív- és érrendszeri, illetve anyagcsere-betegségek) korai diagnosztikájában, és hozzájárulhat a személyre szabott kezelések megkezdéséhez a teljes gyógyulás érdekében. A CMF tevékenysége több orvostudományi kutatási programot is magában foglal, amelyekben már korábban is együttműködő partner volt a Semmelweis Egyetem.

Így például a szív- és érrendszeri betegségekre fókuszáló *Lasers for Life* 2020 óta zajlik a CMF-fel, a müncheni Ludwig Maximilian Egyetemmel (LMU) és a garchingi Max Planck Kvantumoptikai Intézetrel (MPQ) közösen, a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika kizárólagos részvételével. A CMF újonnan előkészített programja a tüdőrák diagnosztikájában vizsgálja a molekuláris ujjlenyomat jelentőségét; ebben az ország három vezető pulmonológiai centrumának egyikéként vesz részt a Semmelweis Egyetem Pulmonológiai Klinikája.

A Semmelweis Egyetemen újonnan létrehozott Neumann János Adattudományi Intézet küldetése az innovatív adattudományi megközelítés; az, hogy az új molekuláris ujjlenyomatvételi, profilalkotási technikát integrálja az egészségügyi adatkészletekbe, lehetővé teheti az emberi egészség átfogó értékelését, és a súlyos, krónikus állapotok felé vezető körülmények korai felismerését.

– Egy teljesen új vizsgálómódszernek a tényleges, mindennapokban való felhasználását szeretnénk elősegíteni a CMF-el való együttműködés keretében, a betegek korai diagnózisa és hatékony terápia érdekében – fogalmazott dr. **Merkely Béla**. A kutatások végső célja, hogy egy egyszerű vérvizsgálattal korai stádiumban diagnosztizálható legyen egy-egy adott betegség és ezzel egyidőben kiválaszthatóvá váljon a személyre szabott, optimális kezelés – tette hozzá.

Az új intézetnek lesz oktatási feladata is, a graduális képzés keretében workshop jellegű szabadon választható tárgy indul majd, a doktori képzésben pedig interdiszciplináris program szerveződik

Fotó: Zélelei Boglárka – Semmelweis Egyetem

informatikai, matematikai, fizikai és orvostudományi MSc diplomával rendelkező hallgatók számára. – Hiszünk és bízunk benne, hogy óriási szinergiák rejlenek a Semmelweis Egyetem és a CMF között, és ezeknek köszönhetően olyan nemzetközi hírnvre szert tevő kutatásokat fogunk végezni az új intézet keretében, amelyek mindkét intézmény jövője szempontjából rendkívül fontosak lesznek – fogalmazott dr. Krausz Ferenc, aki részt vett a Semmelweis Egyetem Szenátusának ülésén. Hangsúlyozta a jövő generációk képzésének fontosságát is, azon kutatók kinevelését, akik folytatni tudják a munkát ezeken a területeken. Éppen ezért fontosnak tartja az informatikai és természettudományi képzés nyújtó egyetemnek bevonását is.

A CMF infravörös molekuláris ujjlenyomat eljárása

Bármely változás az egészségi állapotban jellegzetes változást okoz a vér összetételében is. Amikor ultrarövid lézertípussal megvilágítjuk a vérplazma néhány cseppjét, a gerjesztett molekulák fényhullámokat bocsátanak ki, amit közvetlenül detektálhatunk az attosekundumos lézertechnika segítségével. A molekuláris ujjlenyomat így képes rögzíteni a vérminta molekuláris összetételében a legkisebb változásokat is, ami utalhat az egészségi állapotban történt változásra. A CMF-et 2019-ben alapították, és már a kezdetektől fogva két helyszínen zajlik a tevékenysége: a technológia-fejlesztés és a tudományos kutatási tevékenység a németországi Ludwig-Maximilians-Universität München (LMU) egyetemen és a Max Planck Institute of Quantum Optics (MPQ) intézetben, míg a vérminták gyűjtése, feldolgozása, tárolása, illetve a mérési adatok elemzése eddig elsősorban Magyarországon zajlott, az érintett intézmények szoros együttműködésben.

Az egyetem egészét képviselné a KFI hasznosításban az új Technológiai Transzfer Központ

Egy országos szintű pilot program keretében új, 100 százalékos egyetemi tulajdonban lévő vállalkozás segíti a Semmelweis Egyetemen a szellemi alkotások piaci hasznosulását és az egyetemi kutatási core facility piaci hasznosításának növekedését. Dr. Balázs Tibor vezérigazgatót kérdeztük a vízióiról és a tervekről.

Dobozi Pálma – Kommunikációs Igazgatóság

– Egyfajta hidat képzünk az egyetem és a vállalatok között, lefordítjuk az üzleti igényt a kutató nyelvére, a kutató termékét az üzleti nyelvre, és ezáltal jobban egymásra tudnak találni a lehetőségek – vallja dr. **Balázs Tibor**, a Semmelweis Technológiai Transzfer Központ (Technology Transfer Company – SE TTC) vezérigazgatója. Mint hangsúlyozta: annak köszönhetően, hogy a TTC 100 százalékos egyetemi tulajdonú céggént, zrt. formájában működik, dinamikusabb módon tud kapcsolni az üzleti szereplők és a kutatók között, a hatékony tudástranszfert szolgálva. Nagyon fontos és motiváló szempontnak tartja, hogy a TTC-nek hosszú távon saját forrásokból önfenntartóvá kell válnia.

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

Az SE TTC létrehozásáról 2024. júniusi ülésén döntött a Szenátus. A zrt. közvetlenül a rektor, illetve a kancellár irányítása alatt működik, de az egyetemi KFI támogató szervezeti rendszer része, szorosan együttműködik azzal. A TTC hétfős igazgatótanácsának elnöke a rektor, a tagok között van többek között a kancellár és a tudományos és innovációs rektorhelyettes, továbbá üzleti és befektetői tapasztalattal rendelkező piaci szereplők is. A TTC egy országos szintű pilot projekt részeként jött létre, amely keretében az állam öt egyetem számára biztosít forrást a TTC-k létrehozásához és három évig tartó működtetéséhez.

Szabadalomtól a piacokig – mikor kit keressenek a kutatók?

Ha egy kutató úgy gondolja, hogy piacképes innovációval rendelkezik, amelyet szabadalmaztatni szeretne, akkor továbbra is a Tudományos és Innovációs Rektorhelyettesi és Üzletfejlesztési Központot kell keresnie. A TTC ebben az esetben akkor lép be a folyamatban, amikor az Egyetemi Innovációs Bizottság már befogadta a szellemi alkotást. Ha ugyanakkor egy kutató olyan tudással rendelkezik, amely véleménye szerint üzleti potenciállal bír, de szellemi tulajdon védelem egyértelműen nem jön szóba, akkor közvetlen keresheti rögtön a TTC-t a ttcenter@semmelweis.hu címen.

A vállalat célja és elsődleges feladata az egyetemen létrejövő szellemi tulajdon kizárólagos hasznosítása, a rendelkezésre álló core facility (vagyis kutatási eszköztár és infrastruktúra) szabad kapacitásainak értékesítése, továbbá segítségnyújtás a kutatóknak a felfedezéseik technológiai fejlettségi szintjének növeléséhez.

– A két fő feladatunk tekintetében jelentősen eltérő időtávlatokban kell gondolkodni – magyarázta dr. Balázs Tibor. A szellemi tulajdon hasznosítása egy nagyon hosszú távú, sok befektetett energiával évek múlva megjelenő bevételi forrást jelent. Az egyetemi core facility piacra vitelében ugyanakkor, ha megfelelő a stratégiánk, ennél gyorsabban, akár két-három éven belül lehet látható eredményt elérni – hangsúlyozta, hozzátéve: természetesen csak az egyetemi oktatási, kutatási tevékenységen túl fennmaradó szabad kapacitások hasznosítása jöhet szóba. – Ezen a területen az orvostechnológiában van olyan kompetencia jelenleg az egyetemen, amire lehet építeni. Így hosszú távú célként az egyetem vezetésével együtt határoztuk el, hogy egy orvostechnológiai kompetencia-központot szükséges létrehozni az egyetemnek a TTC segítségével, ahol fel tudjuk vállalni, hogy ha a piacon bárkinek orvostechnológiai fejlesztése van, belépve az egyetemi TTC-s rendszerbe, végig tudjuk kísérni a teljes, akár évekig tartó fejlesztési ciklusokon – magyarázta a vezérigazgató. A folyamatban kiemelt szerepe lesz a most épülő és várhatóan 2026-ra elkészülő Nemzeti Orvosi Innovációs Képző Központnak, amellyel kapcsolatban – hasonlóan a majdani Science Parkhoz – az értékesítési feladatok ellátása a TTC-hez tartozik majd.

Dr. Balázs Tibor kiemelten fontosnak tartja, hogy a TTC esernyő funkciójával az egyetem egészét tudják képviselni a piacon, ezáltal olyan széles szolgáltatási portfóliót ajánlva a piaci szereplőknek, amivel az ötlettől kezdve a piaci bevezetésig végig tudnak kísérni egy fejlesztést, így egyedülálló versenyképességet biztosít az egyetemnek.

Az egyetemen létrejött szellemi alkotások hasznosítása kapcsán dr. Balázs Tibor munkatársaival együtt elkezdte átvilágítani az egyetemi projekteket, személyesen keresik fel a kutatókat, hogy elmondják miben tudnak segíteni, és adott esetben miként lehet továbbfejleszteni egy-egy megkezdett projektet, hogyan lehet üzleti szempontból is átgondolni. Cél, hogy az egyetemen keletkezett tudás, illetve know how spin-off cégeken (szellemi tulajdon licencia és hasznosító vállalkozásokon) keresztül hasznosuljon, amely során a feltaláló mellett az egyetemnek is bevétele származik a piacra vitelből valamilyen jogdíj formájában. Ezzel összefüggésben a TTC rövid távú feladatai közé tartozik egy spin-off és hasznosítási stratégia kidolgozása, amely átláthatóvá teszi az eljárást ezekben az esetekben. Nagyon fontos momentum ugyanakkor dr. Balázs Tibor szerint, hogy a sikeres hasznosításhoz elengedhetetlen a kutató erős motivációja és aktív közreműködése, ő a központi szereplő, és nagyon szoros együttműködéssel lehet csak sikert elérni.

Dr. Balázs Tibor 2006-ban az első hazai szívátültetést elvégző dr. **Szabó Zoltán** professzor által alapított Biotronik Hungáriánál kezdte a pályáját mérnöként és termékmenedzserként; tizenhét évig dolgozott itt. A cégnek innováció és klinikai vizsgálatok témában mindig közeli kapcsolata volt a Semmelweis Egyetemmel és a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikával. – Számomra komoly belső hajtóerőt jelent, hogy a szakmai tudásomon keresztül jobbá tegyem az emberek életét, segítsek nekik gyógyulni, illetve könnyebb legyen megélni a betegség mindennapjait – fogalmazott.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Oklevélátadót tartott az Egészségügyi Közszolgálati Kar

Az Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi Menedzserképző Központ (EKK-EMK) egészségügyi menedzser mesterképzésének, minőségügyi és betegbiztonsági mesterképzésének, valamint szociális szolgáltatás-menedzsment szakirányú továbbképzésének összesen mintegy száz végzős hallgatója vehette át a diplomáját a Nagyvárad téri Elméleti Tömb dísztermében.

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

– A most diplomájukat átvevők között felső- és középvezetők, fel-törekvő szakemberek és egyetemünk több munkatársa is megtalálható, mindannyiukban közös, hogy azért vannak itt, mert a tudás és a tenni vágyás a legbensőbb igényük. Szeretnének még több ismeretre szert tenni, még hatékonyabb munkát végezni, még jobb vezetőkké válni. Ezért a plusz tudásért, tapasztalatért a legmegfelelőbb helyre érkeztek a Semmelweis Egyetemre – köszöntötte a végzősöket dr. **Merkely Béla**. A rektor hangsúlyozta, az egyetem valóban a legjobbak közé tartozik, a nagy elődök olyan tradíciókat alapoztak meg itt, amely folyamatos fejlődésre, és előrehaladásra ösztönöz. Kiemelte, a következő évben minden eddiginél nagyobb összeget, több mint 50 milliárd forintot fordít az egyetem építkezésre és a struktúrafejlesztésre, amiből az EKK is profitál majd.

amely gyakorlatorientáltan készíti fel a hallgatókat a hivatásuk gyakorlására. A továbbiakban a szakok jelentőségét említette, mint mondta, jelenleg ezer körüli az egészségügyi vezetők körében az egészségügyi menedzser mesterképzéssel rendelkezők száma, és további 3-5-szörös igény lehet erre korábbi felmérések szerint. Az eredmények közt említette, hogy növekedett a kar publikációs aktivitása, és nemzetközi szinten is jelen lehetnek, például a szlovákiai, pozsonyi kihelyezett képzésükkel is. Fontosnak nevezte a nemsokára átadandó új kampusz épületberuházást, amely lehetővé teszi, hogy az eddig széttagolt képzési helyszínek egy helyre kerüljenek. A végzősökhöz szólva a dékán hangsúlyozta: a szakmai munkájuk során szükség lesz arra az elkötelezettségre, amivel újra beültek a padsorokba, és velük együtt dolgoztak azon, hogy a tudásuk, a készségeik fejlődjenek. – Legyenek azon, hogy megteremtsék azt a közös cselekvést, ami a betegeink érdekében,

illetve az intézményrendszer hatékony működtetéséhez, a megtartó szervezeti környezet fenntartásához szükséges – fogalmazott. Az egészségügyi és szociális ellátó rendszer diplomaátadón jelenlévő vezetőihez szólva kiemelte: – Társadalmi igény, hogy az egészségügyi, szociális gondoknak a kezelése egy egységes, integrált rendszerben történjen. Ez Önökre vár, erre a vezetői generációra, hogy megoldja ezeket a kérdéseket – húzta alá.

Ezután egészségügyi menedzser mesterképzés, a minőségügyi és betegbiztonsági mesterképzés végzős hallgatóinak esküdtétele következett. Az eskü szövegét dr. **Lám Judit** dékánhelyettes olvasta fel.

Dr. **Juhász Péter**, az EKK-EMK mesteroktatója beszédében kiemelte, a most végzett hallgatók olyan intézményben vehetik át diplomájukat, ahol azonos helyen képzik az egészségügyi és szociális szakembereket. 2018-ban a Semmelweis Egyetem az országban elsőként indította el a szociális vezetőképzést. Két évvel

később, 2020-ban az országban elsőként ezen az egyetemen indult el a szociális szolgáltatás-menedzsment szakirányú továbbképzés, amely a továbbiakban szintet lép. 2025 februárjában a Semmelweis lesz az első az országban, amelyik integrált szociális szolgáltatás-menedzsment mesterképzést indít, és ezzel új minőséget hoz létre a szociális ágazathoz fűződő szervezési és vezetési ismeretek képzésében, amelyre korábban nem volt példa Magyarországon. Ezt követően a szociális szolgáltatás-menedzsment szakirányú továbbképzés végzős hallgatóinak tettek esküt.

Az egyetem és a kar vezetése nevében dr. Merkely Béla rektor és dr. Szóccka Miklós, az Egészségügyi Közszolgálati Kar dékánja adták át az okleveleket a hallgatóknak és kézfogással avatták őket az adott szakterület diplomásaivá.

A végzős hallgatók nevében **Dudescu Annamária Krisztina** napali tagozatos egészségügyi menedzser, **Kovács Adél** levelező tagozatos egészségügyi menedzser és dr. **Molnár Anna Erzsébet** egészségügyi-minőségügyi és betegbiztonsági menedzser köszöntötte a végzős évfolyamtársakat, mondott köszönetet tanáraiknak és az egyetemnek a képzés során szerzett élményekért, tapasztalatokért és tudásért.

Foto: Zeilei Boglárka – Semmelweis Egyetem

– A kar eddig széttagolt képzései új helyre, a kibővített és felújított Ferenc téri kampuszban találnak majd otthont. De jövőre elkészül a Nemzeti Orvosi Innovációs Képző Központ, a Városmajor 70 beruházás is, folyamatban van az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet felújítása. Kezdődhet a Hógyes-Schöpf-Mérei Gyógyszerkutatási Centrum első szakasza, kiviteli fázisba kerül az Elméleti Orvostudományi Központ II. és a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet (FSZOI) fejlesztése is, valamint készülnek a kiviteli tervek a bőrgyógyászati klinika megújítására – mutatott rá.

Az EKK mára az egyik legdinamikusabban fejlődő kar, a hallgatói létszáma öt év alatt 531-ről 703-ra emelkedett, élen járnak a kurikulumreform megvalósításában, és elismerésre méltó tudományos eredményekkel büszkélkedhetnek. Olyan kiváló szakembereket képezhetünk itt, akik vezetőként képesek irányítani és formálni az egészségügy és a szociális szféra jövőjét – emelte ki a rektor.

Dr. **Szóccka Miklós** dékán megköszönte a most diplomázott hallgatóknak és hozzátartozóiknak is a képzés folyamán tanúsított elkötelezettségüket. Kiemelte, a legújabb kurikulumreform a tantervek és a követelmények újragondolását jelenti a kar számára. Ennek keretében a szakdolgozatot mesterprojektté alakítják,

Négyszázkilencvenhét lépcsőfok

Idén immár második alkalommal, november 21-én rendezték meg a NET futást, ahol a legsportosabb hallgatók küzdöttek meg Magyarország 5. legmagasabb épületével, a Nagyváradi téri Elméleti Tömbbel. Az előttük álló feladat huszonnégy emeletből és 497 lépcsőfokból állt. A már hagyománnyá vált eseményen hivatásos tűzoltók és az intézmény munkatársai is megmérettették magukat.

Hegedűs Kristóf – HÖK Média Bizottság

Este 18 órától kezdődött a program, sorjában érkeztek a résztvevők, hogy bizonyítsák, meg tudják csinálni. A feladat nem könnyű, hiszen jelentős színtemelkedést kell futva legyőzni. A sport minden szempontból jelentős az egészségünk számára: az egyetemi élet, a vizsgák és az előadások megpróbáltatásai után fontos a mentális feltöltődés. Aktivitás, akarat, csapatépítés, jótékonyág. Ezek a szavak mutatják be legtömörebben a csütörtök estét. A jótékonyág hogyan tartozik ide? Nem csupán a hallgatók egészsége, állóképessége, kitarása kapott fontos szerepet, egy jó ügyet is szolgáltak. Az atléták nevezésükkel járultak hozzá a karitatív tevékenységhez, csokival, édességgel, játékkal vagy plüssállattal támogatva a Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati Klinikáját, ezzel szebbé téve a gyermekek karácsonyát. Ismét megmutattuk, együtt bármire képesek vagyunk, az ünnepeket is szebbé tehetjük, mosolyt csalhatunk embertársaink arcára. És a 22. emelet is legyőzhető! A program végeztével **Horváth Patrícia**, az Egészségtudományi Kar másodéves dietetikai hallgatója, a női kategória győztese osztotta meg tapasztalatait.

– **Mikor fogalmazódott meg benned, hogy elindulsz a versenyen?**

– Tavaly is szerettem volna indulni, azonban sajnos akkor más, előre leszervezett programom volt. Idén pedig nem is volt kérdés, hogy ott leszek.

– **Milyen felkészülés előzte meg az eseményt?**

– Teljesen őszinte leszek, semmilyen. Nem úgy fogtam fel, mint egy versenyt. Úgy mentem oda, *csak éljem túl*. Kíváncsi voltam milyen. Az, hogy sikerült női kategóriában diadalmaskodnom, teljesen lesokkolt, mert egyáltalán nem számítottam rá.

– **Volt holtpont a 22. emelet legyőzése közben?**

– Volt. Nagy lendülettel indultam, ami talán a 7-8. emeletig tartott. Utána körülbelül a 15. emeletnél éreztem, hogy már nehezebb, de semmiképp sem akartam megállni.

– **Milyen volt maga a rendezvény?**

– Családiás volt a hangulat. Én futottam elsőnek, mert sietnem kellett valahova, így amint lefutottam indultam is tovább, ezért sajnos az eredményhirdetést is ki kellett hagynom, nem volt alkalmam annyit látni a rendezvényből.

Fotók: HÖK Média Bizottság

– **Mit jelent számodra a jótékonyág?**

– Szerintem mindenki hazudik, aki azt mondja, hogy nem szeret kapni. Viszont én is sokkal jobban szeretek adni. Szerencsére úgy nőtem fel, hogy a szüleimtől azt láttam, hogy ott segítenek, ahol tudnak, így ez nálam sincs máshogy. Nagyon szeretek az embereknek örömet okozni, és látni, hogy adott esetben mennyit tud jelenteni egy kis apróság.

– **Köszönjük, hogy megjelentetek, és hozzájárultatok egy szebb karácsonyhoz, gratulálunk Nektek!**

A NET futás mellett decemberben két alkalommal rendezték meg a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központban az Adventi találkozásokat, a közös lelki készülődést a karácsonyra. Az advent az elcsendesedés és a várakozás időszaka, amikor szívünkben helyet készítünk az ünnep igazi üzenetének. Ezekben a rohanó napokban álljunk meg egy pillanatra, és töltsük együtt ezt az időt, hogy lelkileg is felkészülhessünk a közelgő ünnepre. Egyetemünkre látogatott **Böjte Csaba**, Az Év Embere díjas ferences rendi szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója, illetve **Fábry Kornél**, Pro Ecclesia et Pontifice érdemkeresztes és Somogyi Prima-díjas római katolikus atya. Az előadások mellett jótékonyági karácsonyi vásárt szerveztek, továbbá cipősdoboz akció keretében adhattak le a megjelent érdeklődők adományokat rászoruló családok számára. Köszönjük, hogy idén is velünk tartottatok! Bízunk benne, hogy ti is olyan jól éreztétek magatokat, mint mi! Kellemes ünnepeket, és boldog új esztendőt kívánunk minden kedves olvasónak, jövőre folytatjuk!

A jövő tudósai ismerkedhettek a Semmelweis Egyetemen

Idén már mind a hat egyetemi kar és számos új klinika, intézet is bemutatkozott az érdeklődő középiskolásoknak a Kerpel Tehetségnapokon.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

Ezúttal is több mint ötszáz középiskolás tanuló vett részt a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program Tehetségnapjain november végén. A Semmelweis Egyetem kiemelt figyelmet fordít a tehetséggondozásra, nemcsak a hallgatók, hanem már a felvételi előtt álló középiskolások esetében is – hangsúlyozta dr. **Szabó Attila** rektorhelyettes, a Klinikai Központ elnöke, a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program Tehetséggondozó Tanácsának új elnöke, aki idén ősztól a korábbi elnök, dr. **Fekete György** professzor nyomdokaiba lépve gondozza tovább az elmúlt években jelentősen kibővült programot. A Junior Akadémia online ismeretterjesztő előadásorozat most ősszel a harmadik évadba lépett, legfeljesebb és tehetségesebb követői számára nyáron nagy sikerű tábort szerveztek. A Junior Akadémia és a tábor is olyan témákkal foglalkozott, amelyek a középiskolai Egészségverseny témáihoz is kapcsolódtak. A verseny nyertesei pedig pontokat szerezhetnek a felvételin. Ezeket a programokat a jövőben is szeretnénk folytatni – jelentette ki dr. Szabó Attila, hozzátéve, hogy napjainkra már 34 középiskola vesz részt a partnerprogramban, melynek köszönhetően az iskolák jelentős részében az elmúlt években sikerült növelni az egyetemre sikeresen felvételizők arányát is.

A Tehetséggondozó Tanács új titkárává dr. **Kiss András**t, a Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet igazgatóját választották. Továbbá **Lévai Eszter** személyében új taggal, junior titkárral bővült a Tanács összetétele, aki mint mentorált került a programba, majd PhD-hallgató és rezidens lett az egyetemen.

Az idei Tehetségnapokon immár az egyetem mind a hat kara szervezett programokat az érdeklődő középiskolásoknak. Újra csatlakozott a tanulókat fogadó egységek köréhez többek között az Egészségügyi Közszolgálati Karhoz tartozó Digitális Egészségtudományi Intézet, amely az adattudomány rejtelseibe igyekezett bevezetni az érdeklődőket; az Idegsebészeti és Neurointervenciói Klinika az idegsebészettel kapcsolatos előadással várta a látogatókat; a Laborállat

Fotó: Zellei Boglárka – Semmelweis Egyetem

Tudományi Koordinációs Központ az örökölhető emberi betegségek tanulmányozását segítő állapotmodellek létrehozásába adott, betekintést; a Kísérletes Kardiológiai és Sebészeti Műtéttani Tanszék pedig varrattechnikai gyakorlatot szervezett számukra. Így összesen 29 szervezeti egység – klinika, intézet, képző központ, illetve tanszék vagy laboratórium – közül választhattak a tanulók, melyeket szeretnének felkeresni, közelebbről megismerni.

A legtöbb helyszínen, ahol erre a tevékenység lehetőséget adott igyekeztek gyakorlati, interaktív foglalkozásokat szervezni a fiataloknak, vagy pedig az egyes klinikák, laboratóriumok, helyszínek mindennapjaiba adtak betekintést.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Első alkalommal rendezték meg az InterUni konferenciát

Bódi Bernadett – Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem Tudományos Diákköri Tanácsa első ízben szervezett InterUni konferenciát az Elméleti Orvostudományi Központban (EOK) azzal a céllal, hogy összehozza az orvostudomány területén kutató, de nem feltétlen az orvostudományi képzésben résztvevő társegyetemek hallgatóit, megismertetve ezzel a különböző álláspontokat, megközelítési módokat.

Nyitóbeszédében dr. **Merkely Béla** rektor úgy fogalmazott: – Egyetlen korszakalkotó ötlet sem állhat saját magában: a legnagyobb tudományos vívmányok, a leghatásosabb gyógymódok és úttörő kutatások mind tudományterületeket, sőt országhatárokat átívelő együttműködés keretében születnek meg. Hangsúlyozta, hogy rektorként fontosnak tartja, hogy a hallgatók minél hamarabb megismerjék a csapatmunka fon-

tosságát, és a lehető legkorábban gyakorlatot szerezzenek a gyógyításban és a tudományos kutatásban egyaránt. Előbbi célt szolgálja az immár második felvonásában járó kurrikulumban reform, utóbbit pedig a hungarikumnak számító Tudományos Diákkör – sorolta. Dr. **Szijártó Attila**, a Tudományos Diákköri Tanács elnöke, a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika (STÉG) igazgatója ünnepi beszédében kiemelte, a rendezvény nem csupán egy formális találkozó, hanem lehetőség arra, hogy a tudományok határok nélküli erejét kihasználva közösen dolgozhassunk az orvostudomány jövőéért, a betegek jobb ellátásáért és az egészségügy fejlesztéséért. **Béres Marcell**, a Béres Gyógyszergyár elnöke nyitóbeszédében a fiatalok inspiráló összekapcsolásának és a jövőbe mutató új kapcsolatok, eredmények megalapozásának fontosságáról beszélt. Az egész napos rendezvény során szó volt a mesterséges intelligenciáról és robotokról az egészségügyben, a mérés-technológiai fejlesztésekről, a pszichológia szerepéről az orvoslásban, népegészségügyi és oktatásmódszertanról, továbbá pszichológiáról és jogról az egészségügyben.

A mindfulness hatékony segítség a menopauza panaszainak enyhítésére

A tudatos jelenlét alapú kognitív terápia jótékony hatással van a pszichés állapotra, enyhíti a feszültséget és a szorongást, csökkenti a stresszt, pozitívan hat a hangulatra. Mindez azért is fontos, mert nemzetközi kutatások szerint minden ötödik menopauzában lévő nőnél jelentkezik szorongás vagy depresszió. A változókort a szakemberek a depresszió sebezhetőségi ablakaként is említik, hiszen ilyenkor négyszer nagyobb a depresszió kialakulásának valószínűsége, mint más életszakaszokban.

Kókai Dorottya - Családbarát Egyetem Központ

A mindfulness a kognitív terápia harmadik hullámához tartozik; az ítéletmentes tudatosság, a figyelem gyakorlásának specifikus módja, mely a jelen pillanatra irányul. Rendszeres gyakorlásával egyre inkább megtanulunk abban a helyzetben jelen lenni, ahol épp vagyunk, és nem a múlton rágódnunk, vagy a jövőn aggódalmaskodni. Nemzetközi kutatások is alátámasztják, hogy a gyakorlás nyomán jelentősen csökken a szorongás és javul a hangulat, emellett pedig bizonyos testi panaszok

Fotó: Zellei Boglárka – Semmelweis Egyetem

(pl. hőhullám) is mérséklődnek. Mindezen eredményekre támaszkodva hirdette meg a Családbarát Egyetem Program a mindfulness alapú kognitív terápiás csoportot a változókori munkatársnőknek. A csoportot **Kele Tímea**, a Szakrendelő Intézet klinikai szakpszichológusa vezette, aki úgy fogalmazott: a mindfulness meditáció segítségével megtanulhatunk tudatosan jelen lenni az adott pillanatban, a valóságot elfogadva, nyitottan, elengedve az elvárásokat, kikapcsolva az

automatikus, robotpilóta üzemmódból. – Megtanulunk távolságot tartani a gondolatainktól, megfigyeljük azokat, és felismerjük, hogy gondolataink nem feltétlenül kontrollálhatók, és nem biztos, hogy a valóságot tükrözik. A tudatos jelenlét meditáció egyfajta mentális tréning, mely rendkívül gyakorlatorientált. Nagyon népszerű napjainkban, számos kutatás támasztja alá eredményességét. A nyolchetes programot menopauzában érintett nőknek hirdettük meg, a csoporttagok hétről hétre személyesen vettek részt az alkalmakon, illetve otthon is gyakoroltak – mondta el. A menopauzával kapcsolatban kiemelte, hogy a hormonális változások nemcsak a testre, hanem a pszichére is hatnak, emiatt depresszió és szorongás is megjelenhet, emellett indulatkezelési nehézségek is előfordulhatnak. A vezetett meditációs gyakorlatokra épülő csoportos mindfulness programmal az volt az elsődleges célunk, hogy segítsünk az érintett kolléganőinknek a módszer elsajátításában: a rendszeres gyakorlás nemcsak a pszichés, hanem a nemi hormonok ingadozása miatt jelentkező testi tünetekre is jótékonyan hat – ismertette.

– Vegyük például a hőhullámot, ami egy nagyon gyakori tünet a menopauza alatt. Ha gyakoroljuk a mindfulness technikákat, akkor a légzőgyakorlatoknak köszönhetően könnyebben lehorgonyozhatunk a jelenben, leállíthatjuk a negatív automatikus gondolatokat, például a katasztrófizációt, nyugodtabbak tudunk maradni, ezáltal csökkenni fog a hőhullám intenzitása is. Nemzetközi kutatások is alátámasztják, hogy a rendszeresen gyakorló nőknél mérséklődik a hőhullámok száma és erőssége – mondta el a szakpszichológus.

Az első alkalmat minden résztvevővel egy személyes találkozó előzte meg, majd nyolc héten át töltötték együtt

két órát, minden alkalommal átbeszélve a résztvevők aktuális érzéseit, valamint hogy ki miként haladt a gyakorlással. A légzőgyakorlatok, a meditációk, a test pásztázása, az érzések, kellemes élmények naplózása, valamint a kellemetlen érzések megfigyelése is a napirend lényeges elemévé vált – mondta el Kele Tímea, hozzátéve, a mindfulness technika elsajátítására alapvetően mindenki alkalmas, és a gyakorláshoz semmiféle különleges képességre vagy előképzettségre nincs szükség. A folyamat lényege, hogy a figyelmet a jelen pillanatban történő külső és belső eseményekre irányítjuk. A figyelem is olyan, mint egy izom, amit edzéssel, gyakorlással lehet fejleszteni – fogalmazott.

A következő menopauza fókuszú mindfulness alapú kognitív terápiás csoport januárban indul, ha érdeklődik a program iránt, várjuk jelentkezését a QR-kód beolvasásával.

Elstartolt az online foglalás a családbarát egészségügyi szolgáltatásokra

Megújult a Családbarát Egyetem Program egészségügyi szolgáltatásainak előjegyzési rendszere és egyúttal újabb szolgáltatásokkal is bővült a paletta.

Novembertől a Semmelweis Polgárok három év feletti gyermekei részére gyermekgyógyászati, gyermek fül-orr-gégészeti, gyermek pulmonológiai szolgáltatást is nyújt a Semmelweis Egyetem Szakrendelő Intézete a Szent Rókus Klinikai Tömbben.

Az új online időpontfoglaló alkalmazás kényelmesebb és rugalmasabb megoldást kínál a szolgáltatást igénylők részére, és fokozatosan bevezetve, várhatóan az év végéig teljesen felváltja az eddigi megszokott, e-mail és telefon alapú ügyfélszolgálati szolgáltatást.

A QR-kód beolvasásával megtekintheti, hogy mely egészségügyi szolgáltatásokra érhető el az online foglalás és bejelentkezhet a szűrésekre, rendelésekre!

Kedvezmény

Szuper hírünk van a csokoládérajongó Semmelweis Polgároknak, ugyanis a Chocoland-Forfino webshop 15 százalék kedvezményt kínál számukra.

A Chocoland desszertkülönlegességei saját receptúrák alapján készülnek, a legjobb minőségű belga és magyar alapanyagok felhasználásával. A kókuszos szaloncukorral pedig érdemes feltölteni a spájzot, ugyanis 2022-ben ez lett az Év Szaloncukorja.

Kuponkód: SEMMELWEIS15

A webshop a QR-kód beolvasásával érhető el.

Nemzetközi piacra készül egyedülálló kadáver kurzusaival az egyetem

Nyitott és minimálisan invazív, laparoszkópos hasi sebészeti kurzussorozatot szervezett Interdiszciplináris Kadáver Műtőjében az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet. Az intézetben kidolgozott szövettartósítási technikának köszönhetően a résztvevők egyedülálló módon, élethű szöveti környezetben gyakorolhatták a különböző műtéti beavatkozásokat a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika oktatóinak szakmai vezetésével. A kurzussorozat által az egyetem hiánypótló szerepet tölthet be a nemzetközi képzési piacon is.

Szepesi Anita - Kommunikációs Igazgatóság

Európa-szerte kevés a kadáveres orvosi szak- és továbbképző tanfolyam, holott ezen hands-on tréningek a sebészeti manuális készségek fejlesztésének elvitathatatlanul hatékony elemei. Az egyetem kurzusai az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet preparátora, **Pankovics Viktor** által kidolgozott speciális szövettartósítási technológia alkalmazása miatt különleges lehetőséget jelentenek a sebészeti képzések kínálatában. Ez a fajta előkészítés, amely a valóságoshoz nagyon hasonló, lágy szöveteket, érkepleteket, szervkomplexumokat eredményez - még a vérzés is szimulálható - a sebészek számára valódi műtéti situációt, a gyakorláshoz unikális lehetőséget teremt. Mindemellett a háromdimenziós klinikai anatómiai látásmód tapasztalati úton történő bővítése is hangsúlyos része a tanfolyamoknak. A szervek és a különböző érvariációk bemutatására a dr. **Nemeskéri Ágnes** és dr. **Kiss Mátyás** által gondozott felbecsülhetetlen értékű gyűjtemény éröntvényein, valamint tudományos diákkörös hallgatók által készített anatómiai preparátumokon kerülhetett sor. A kurzussorozat két alkalmán a hasnyálmirigy-műtétek végzéséhez szükséges lépéseket rögzíthették a sebészek, nyitott és minimálisan invazív, laparoszkópos technikával, továbbá máj- és vastagbélsebészeti műtéteket végezhettek - tájékoztatta lapunkat dr. **Ruttkay Tamás**, az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet adjunktusa. A kurzussorozatot egy nyitott, hands-on hasnyálmirigy-műtéti képzés nyitotta meg. Mint azt dr. **Szűcs Ákos**, a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika (STÉG) docense, dr. **Marjai Tamás** mellett a képzés szakmai vezetője elmondta, a hasnyálmirigy-műtéteknél a fiatal szakorvosok sokszor részfeladatokat tudnak ellátni, ez volt az első alkalom, amikor egy teljes műtétet, a bőrmetszéstől a bőrvarratig alkalmuk nyílt elvégezni a műtumorral ellátott kadá-

vereken. Maga a kadáver a preparációs technikának köszönhetően kimondottan élethű környezetet teremtett, még a vérzés szimulálására is volt lehetőség - emelte ki dr. Szűcs Ákos, hozzátéve, hogy az érkepletek telítettsége, a sérülés miatt bekövetkező vérzés ellátása is a valóságos műtéti környezetet idézte, ami nemcsak Magyarországon, hanem nemzetközi szinten is egyedülálló. A kadáveres pancreassebészeti kurzus második alkalmán a leggyakrabban daganat miatt szükségessé váló hasnyálmirigyfarkok eltávolítás gold standardjának számító laparoszkópos beavatkozás gyakorlása volt a cél. Az „Alkalmazott májanatómia az onkosebészetben és transzplantációban” című hands-on kadáver képzésen speciálisan konzervált modell preparátumok segítségével dolgoztak a résztvevők. A májsebészeti beavatkozások gyakorlásánál a szerv speciális anatómiai környezete miatt különösen jelentős az élethű, átlátható szöveti környezet - hangsúlyozta dr. **Szijaártó Attila**, a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika (STÉG) igazgatója, a kurzus szakmai vezetője dr. **Hahn Oszkár**, a STÉG docense mellett, amit ez esetben az unikális preparációs technika biztosított. A daganatsebészeti rutin megszerzésére helyezték a hangsúlyt, de emellett a transzplantáció lépéseivel is megismerkedhettek, illetve rögzíthették az ehhez szükséges fogásokat az érdeklődő sebészek, akik korábban csak szilikonmodelleken gyakorolhattak. A sorozat utolsó alkalmán a vastagbél sebészetének a betegek életkilátásaiban a várakozások szerint összű távon jelentős javulást eredményező új, radikális műtéti technikát, a komplett mesocolon excísiót (CME) sajátíthatták el az érdeklődők - mondta dr. **Bánky Balázs** kurzusvezető, a STÉG docense. A biztonságos szakmai közeg és a kadáverek jó minőségű szöveti rétegei és struktúrái, valamint a korszerű laparoszkópos eszköztár egyaránt hozzájárultak, hogy a résztvevők pozitívan értékelték a képzést - hangsúlyozta dr. Bánky Balázs.

Egyre nagyobb szükség van az egyetem egyedülálló laktációs szaktanácsadó képzésére

A magyar nőknek több támogatásra lenne szükségük ahhoz, hogy a legoptimálisabban táplálják az újszülöttjeiket - vallja dr. W. Ungváry Renáta, a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet adjunktusa. E hiány orvoslása érdekében indította el az egyetem 2010-ben a laktációs szaktanácsadó szakirányú képzését, továbbá ezért szervezik meg az első Semmelweis Laktációs Konferenciát 2025 januárjában.

Kiss Melinda Katalin - Kommunikációs Igazgatóság

A WHO ajánlása szerint az újszülöttek aktuális, illetve hosszú távon jó egészségi állapotának megalapozásához elengedhetetlen lenne, hogy az első hat hónapban kizárólag anyetejet kapjon a baba - lehetőleg mellből -, illetve hozzátáplálás mellett 2 éves korig vagy azon túl szoptassák. Ezt azonban számos tévhit, illetve az édesanyák mindennapjait megnehezítő egészségügyi, valamint társadalmi, gazdasági akadály nehezíti - mondja dr. **W. Ungváry Renáta**, a Mentálhigiéné Intézet adjunktusa, a laktációs szaktanácsadó szakirányú képzés szakcsoportvezetője. Az egyetemen immár 2010 óta zajló szakirányú képzést is az a felismerés hívta létre, hogy szervezett keretek között, és a legfrissebb tudományos eredményekre alapozott gyakorlati tanácsokkal kellene segíteni a gyermekágyas anyákat a gyermekük optimális fejlődését biztosító szoptatásban. Úgy véli, a hazai szülészeten nagyobb figyelmet kellene fordítani a szoptatás kétségkívül időigényes, gyakorlati támogatására, a bababarát

szemléletmód kialakítására, és a szokásjog helyett az érvényben lévő csecsemőtáplálási szakmai protokoll alkalmazására. A tévhiteken csak a szoptatástámogatási ismeretek alaposabb, szélesebb körű oktatásával lehetne segíteni - hívja fel a figyelmet dr. W. Ungváry Renáta. Az elmúlt 14 évben évi 30-40, döntően egészségügyi végzettségű szakember - jobbára orvosok, védőnők, szülésznők, gyógytornászok, dietetikusok, illetve diplomás ápolók - végezte el a laktációs szaktanácsadó képzést, azonban az adjunktus úgy látja, ennél szélesebb körben is szükség lenne a várandós nőkkel, illetve a szoptatással kapcsolatos szakmai információk, eljárások, újabb tudományos eredmények megosztására, ezért szeretnék bővíteni a laktációs szaktanácsadó képzés kapacitását. A minél széleskörűbb tájékoztatás érdekében pedig konferenciát is szerveznek 2025. január 17-18-án a Szoptatásért Magyar Egyesülettel közösen.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Másodikk alkalommal rendezték meg a Rekonstrukciós Nyiroksebészeti és Lymphologiai Szimpóziiumot

Mintegy 80 hazai és nemzetközi szakember részvételével rendezték meg a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán a II. Rekonstrukciós Nyiroksebészeti és Lymphologiai Szimpóziiumot fókuszban a nyirokódémában szenvedők gyógyításánál alkalmazott legújabb terápiákkal.

Dr. Csizmadia Balázs, Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Merkely Béla** rektor, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika igazgatója megnyitó beszédében kiemelte, a nyirokódéma kutatás hazai és nemzetközi központjaként új kutatási irányokat nyithatunk a sebészeti és rehabilitációs technológiák fejlesztésében. Hangsúlyozta, a szimpóziium célja, hogy összehozza az ezen a területen dolgozó szakembereket, és közösen keressék a hatékonyabb együttműködés, az ellátás optimalizálásának lehetőségeit. A közös nemzetközi munka kapcsán elmondta, az egyetem akadémiai és klinikai kooperációban van a bécsi Göttlicher Heiland kórházzal, ahol Európában legnagyobb esetszámban operálnak nyirokódémás betegeket.

Foto: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

Az esemény egyik szakmai különlegessége dr. **Jean Paul Belgardo**, az Université libre de Bruxelles professzora által tartott workshop volt, amelyen infravörös kamerával mutatta be a felületes nyirokerek egészséges és patológiás megjelenését, továbbá képalkotó eszközökkel igazolta a Semmelweis Egyetem Nyiroksebészeti Profiliájában végzett korábbi nyirokódémás rekonstrukciós műtét hatásosságát.

Dr. **Sótonyi Péter**, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika Érsebészeti és Endovaszkuláris Tanszékének professzora mutatta be az első előadót, dr. **Gloviczki Péter** Semmelweis Budapest Award díjas világhírű érsebész, az amerikai Mayo Klinika professor emeritusát, aki a bőr alatti szövetekben folyadékfelhalmozódással, gyulladással és fibrózissal járó krónikus állapot, a nyirokódéma diagnosztizálásának és kezelésének kihívásait ismertette. Dr. **Joon Pio Hong**, a szöuli Asan Medical Center professzora (University of Ulsan College of Medicine) a nyiroksebészeti innovációkról beszélt, míg dr. **Manuel Cornely**, a német LY. SEARCH gGmbH tudományos igazgatója a sebészeti lymphologia (lymphoedema, lipoedema) terápiás lehetőségeit mutatta be. Dr. **Chieh-Han John Tzou**, a bécsi Göttlicher Heiland Krankenhaus (Hospital of Divine Saviour) plasztikai és rekonstrukív sebészeti osztályának vezetője és a Sigmund Freud Egyetem docense a nyiroksebészeti döntéshozatal folyamatát elemezte.

A magyar szekcióban dr. **Boros Erzsébet**, a Rehabilitációs Klinika osztályvezető főorvosa a nyirokódémás betegek komplex rehabilitációját mutatta be, dr. **Rédling Marianna**, a Dél-pesti Centrumkórház lymphológiai szakrendelésének vezetője a primer nyirokódéma kezelésének új irányairól beszélt. Dr. **Szolnoky Győző**, a Szegei Tudományegyetem Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinikájának osztályvezető főorvosa a kézi nyirokdrénázis hatékonyságát vitatta meg, míg dr. **Jakus Zoltán**, az Élettani Intézet egyetemi docense a nyirokrendszer szervspecifikus funkcióit ismertette. Dr. **Mohos Balázs**, a szimpóziium főszervezője a rekonstrukív nyiroksebészet magyarországi bevezetéséről adott átfogó képet.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

E-orvosok és e-páciensek Magyarországon: a digitalizáció szerepe és lehetőségei az egészségügyben

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

Az egészségügy digitalizációjának humán aspektusait vizsgálta az a négyéves kutatási projekt a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézetének vezetésével, amelynek eredményeit most konferencia keretében ismertették. **Feketéné dr. Szabó Éva** stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes megnyitó beszédében kiemelte, ehhez a kutatási projekthez 34 tudományos publikáció kapcsolódik, melyek közül több D1-es minősítésű folyóiratban jelent meg.

Dr. **Purebl György** egyetemi tanár, a Magatartástudományi Intézet igazgatója elmondta, ma a beteg a rendelésre kórképekkel kapcsolatos információval felvértezve érkezik, amely az orvos-beteg kommunikációban is jelentős kihívást jelent. Két fontos dátumot emelt ki dr. **Győrffy Zsuzsa** projektvezető, a Magatartástudományi Intézet docense: 2020 márciusa, a koronavírus-járvány kitörése, amikor egy új típusú betegség a digitális megoldásokat minden eddiginél jobban fókuszba helyezte, valamint 2022. november 30-a, a ChatGPT megjelenése, amely az egészségügyet is forradalmasította. Dr. **Girasek Edmond**, a Magatartástudományi Intézet docense kifejtette, a lakosság 75 százaléka tájékozódik egészségügyi kérdésekben weboldalon,

közösségi média oldalakon, és a COVID-pandémia idején az online betegcsoportok is hangsúlyosak voltak. Dr. **Békási Sándor**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egészségügyi Centrumának intézményvezető főorvosa a sérülékeny társadalmi csoportok perspektívájáról, dr. **Németh Orsolya**, a Fogorvostudományi Kar Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézetének igazgatója a telefogásatról és a mindennapi fogorvosi gyakorlat digitális megoldásairól beszélt.

Kovács Eszter, sajtókapcsolatokért felelős kommunikációs igazgatóhelyettes a Semmelweis HELP szakmai projektvezetője bemutatta a tünetellenőrző applikációban rejlő lehetőségeket. Kerekasztal-beszélgetésen vitatták meg a digitális egészségügy további lehetőségeit, és bemutatták a projekt kutatási anyagából készített, dr. Győrffy Zsuzsa és dr. **Radó Nóra** által szerkesztett *E-orvosok és e-páciensek* című könyvet.

Az esemény az *E-orvosok és e-páciensek Magyarországon: a digitalizáció szerepe és lehetőségei az egészségügyben* című 2020. évi NKFI-1 nyertes pályázat (FK 134372) keretében valósult meg.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Esküt tettek a PAK-on az új szabadkai kihelyezett képzés hallgatói

A Magyar Tudomány Ünnepe programsorozat részeként rendezte meg idei tudományos és szakmai szimpóziumát a Pető András Kar. A rendezvényen a kar tudományos kutatómunkáit és vizsgálatait bemutató előadások mellett központi téma volt a kar kurrikulumfejlesztése is, továbbá itt tettek esküt az új szabadkai kihelyezett képzés első évfolyamos hallgatói is.

Bódi Bernadett – Kommunikációs Igazgatóság

Feketéné dr. Szabó Éva, stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes köszöntőjében röviden ismertette a konferencia programját. Mint fogalmazott, a konduktorképzés, a karon végzett oktatási és kutatási fejlesztések csak a konduktorok és az oktatók szoros és folyamatos együttműködésével jöhetnek létre.

– A jövőnket az dönti el, hogy mennyire tudunk a tradícióink megtartása mellett az új társadalmi és szakmai igényekre felfigyelni, ezekre megoldásokat keresni és akár új együttműködések kötni – fogalmazott megnyitó beszédében dr. Tenk Miklósné dr. Zsebe Andrea. A Pető András Kar dékánja kiemelte: az egyetem által biztosított források segítségével új kutatási munkacsoportok alakulhattak, egyetemen belüli tudományos, szakmai innovációkat indítottak el, sorra vette továbbá, hogy az elmúlt két évben hogyan bővült a kar tudományos tevékenysége. Hangsúlyozta, hogy a fejlesztő, nevelő pedagógiai rehabilitáció elsődleges célja az önállóság és aktivitás lehetőségét visszaadni a hozzájuk forduló gyermekeknek és felnőtteknek. Ehhez korszerű, naprakész tudás, gyakorlatorientált képzés szükséges – fűzte hozzá.

Dr. Purebl György, az Általános Orvostudományi Kar oktatási dékánhelyettese *Miért kell új alapokra helyezni az egyetemi kurrikulumokat?* című előadásában bemutatta a mostani Z generáció legfontosabb jellemzőit, amihez alkalmazkodva az oktatást is új alapokra kell helyezni. Elmondta, az új generáció számára egészen másképp kell strukturálni az információt (digitális tankönyvek, infografikák, digitális oktatóprogramok, interaktív előadások). Kiemelte az élményalapú oktatás fontosságát, illetve beszélt a hallgatók pszichológiai támogatásáról is, bemutatva a mentorprogram előnyeit, illetve az igénybe vehető különböző készségfejlesztő tréningeket is.

Dr. Merkely Béla ünnepi beszédében a segítségnyújtás fontosságát hangsúlyozta, mely Pető András munkásságának központjában is állt. – Az egész világon egyedülálló, hungarikumnak számító Pető-módszer lényege, hogy a rávezetés, a konduktív segítségével a központi idegrendszeri sérülés miatt nehézséggel és kihívással szembesülő emberek is kibontakoztassák, fejlesszék a bennük rejlő képességeket, és lehetőség szerint a legteljesebb életet élhessék – fogalmazott a rektor. *Petősnek* lenni egy olyan kitüntetett jelző, amely az egész világon megbecsülésnek örvend, azt jelenti, hogy egész életüket a sérült embertársaik támogatásának szentelik – hangsúlyozta. Emlékeztetett rá, hogy az új képzés hallgatói tanulmányaikat az immár második felvonásában járó kurrikulumreform kereteiben kezdhették meg, melynek célja, hogy a lehető legtöbb időt töltsenek *terepen*, azok között, akiknek valóban szükségük van a konduktív pedagógiára. Dr. Merkely Béla hangsúlyozta, hogy a mostani, vajdasági képzés az erdélyi után a PAK második kihelyezett konduktor BA képzése. Elmondta, a PAK 11 helyszínén évente mintegy 800 gyereknek segít kihelyezett projektjeivel, az erdélyi és vajdasági képzések pedig biztosítják, hogy a központi idegrendszeri sérülésben szenvedő, fejlesztésre szoruló embertársaink hosszú távon is segítséget kaphassanak konduktó-

Foto: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

raink által. Ehhez garanciát jelent a szabadkai magyar nyelvű tanítóképző mint képzési partner és a szabadkai képzőközpont mint képzőhely is, akikkel az oktatási és kutatási együttműködések bővülése is várható – mutatott rá.

Dr. Hankó Balázs, kultúráért és innovációért felelős miniszter fontos mérföldkőnek nevezte a határon túli konduktor-segítő szakirányú képzés elindulását Szabadkán, mely által a Vajdaságban is komoly szakemberekből álló gárda foglalkozhat a központi idegrendszeri betegségekkel rendelkező páciensekkel. Elmondta, ez a képzési modell további oktatási együttműködésekre is lehetőséget ad a magyar és a szerb egyetemek között.

– Önök lehetnek a Vajdaság első konduktor szakemberei, akik helyben maradásukkal rászoruló idegrendszeri károsodás okozta, dominánsan mozgássérült gyermekeknek és felnőtteknek adhatnak célt, utat és megoldásmódot a lehető legnagyobb önállóság kialakításához – szölte az új képzés első évfolyamának hallgatóihoz dr. Tenk Miklósné dr. Zsebe Andrea dékán. Hozzátette, családok százait segíthetik hozzá, hogy megértsék, elfogadják és megtanulják a különleges bánásmódot igénylő családtagjukat segíteni és fejleszteni.

A program a kar kurrikulumreformját középpontba állító kerekasztal beszélgetéssel folytatódott, ahol kiemelték, tényleges valódi tudásra, a gyakorlatban is alkalmazható kompetenciákra van szükség, azaz a mai felsőoktatás átfordul a tanulásközpontú oktatásról az eredménykimenetű oktatásra. A reflexióra épülő gyakorlati képzési fontossága mellett szóba került a tantárgyi tematikák átfogó felülvizsgálata, valamint a felvételi rendszer átalakítása is. A szimpózium programjában a tudományos kutatómunkákat és vizsgálatokat bemutató előadások következtek, valamint bemutatták a Pedagógia és pszichológia szigorlat című újonnan megjelent kiadványt is, majd fogadalmat tettek a vajdasági első évfolyamos hallgatók. A délutáni szekcióban a Pető-Hári mentorprogram pályázat nyertes előadásait hallgathatták meg a résztvevők, illetve sor került a TDK kari versenyre is.

Tudományos üléssel emlékeztek dr. Kádár Annára

Kollégák, barátok, tanítványok méltatták dr. Kádár Anna professzor egyetemformáló munkásságát, nemzetközi elismertségét döntően befolyásoló tevékenységét, oktatói kvalitásait a Semmelweis Szalonban tartott megemlékezésen.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

– Egy olyan kivételes egyéniség előtt tisztelgünk, aki életével, személyiségével formálta a Semmelweis Egyetemet, munkássága a magyar és az egész nemzetközi tudományos életre egyaránt jelentős hatással volt. Dr. **Kádár Anna** professzor asszony életének 89. évében távozott közülünk, de szellemi és emberi öröksége a mai napig itt él közöttünk

– hangsúlyozta dr. **Merkely Béla** rektor az iskolateremtő patológus professzor, a korábbi II. Sz. Patológiai Intézet vezetője, a Nemzetközi Patológiai Akadémia mindmáig egyetlen magyar vezetője emlékének szentelt tudományos ülésen a Semmelweis Szalonban. Úgy fogalmazott: dr. Kádár Anna nemcsak kiváló tudós és elkötelezett egyetemi oktató volt, de vezetőként is példát mutatott. Az angol nyelvű képzés hazai bevezetésének megálmódjaként olyan kezdeményezést indított el, amely ma is meghatározza a Semmelweis Egyetem nemzetközi szerepét. Eredményei és a tanítványainak nyújtott támogatása biztosították, hogy munkája hatása generációkon átíveljen, nekünk pedig szent feladatunk, hogy méltón megőrizzük és továbbadjuk azt a szellemiséget, amit ránk hagyott: a szakma iránti alázatot, az emberek iránti tiszteletet és a nemzetközi kapcsolatok ápolásának fontosságát – mondta dr. Merkely Béla, majd gyertyát gyújtott a professzor emlékére, a megemlékezők pedig egy perces néma csenddel adóztak az elhunyt emlékének.

– Ragyogó tanár, különleges mentor, inspiráló példakép és egy motiváló vezető volt, neki és **Jellinek Harry** professzornak köszönhetem, hogy érsebész lettem – idézte fel egykori TDK-témavezetője hatását dr. **Gloviczki Péter**, a Nemzeti Egészségügyi és Orvosképzésért Alapítvány kuratóriumi tagja, valamint a Mayo Klinika Érsebészeti Osztályának nyugalmazott vezető professzora. Szavai szerint dr. Kádár Anna biztonságot és tudást sugárzó domináns egyéniség volt, aki nem nagyon, vagy egyáltalán nem tűrt ellentmondást, aki magasra helyezte a mércét önmaga és tanítványai számára is.

Dr. **Mandi József**, a Molekuláris Biológiai Tanszék professor emeritusa megemlékező beszédében példákkal illusztrálva idézte fel, hányféle dr. Kádár Annával találkozhattak: a tartást, a méltóságot sugárzó maga-

bizos szaktekintéllyel, a dinamikus vezetővel, a vonzó szépasszonnal, a gondoskodó főnökkel és a mélyen érző, sebezhető és érzékeny, sérülékeny emberrel. Úgy fogalmazott, hogy bár büntetőjogász apjának köszönhetően gyermekkorától és későbbi életének nagy része is a napfényes oldalon telt, értette és érteni akarta a bajt, a betegséget és a szenvedést.

Dr. **Sótonyi Péter** professor emeritus, korábbi rektor azt emelte ki, hogy milyen sokat köszönhet személyesen is dr. Kádár Anna professzornak: ő vonta be a TDK-munkába, majd később készítette fel a patológia szakvizsgájára. Patológiai kutatásait, eredményeit méltatva felidézte, hogy ezeknek köszönhetően rendezte meg dr. Kádár Anna Magyarországon a Nemzetközi Patológiai Akadémia világkongresszusát, és a rendezvény sikere is hozzájárult ahhoz, hogy később a szervezet elnökévé választották.

– Sikeres kutató, tanszékvezető, egyetemi tanár, kiterjedt nemzetközi kapcsolatokat ápoló egyetemi vezető volt, akinek irányítása alatt intézetünk vezető szerepet töltött be a WHO-nak egy globális, a fiatalkori ateroszklerózissal foglalkozó kutatásában, ami végül nagyon nagy jelentőségű eredményeket hozott, mégis azt hiszem, legnagyobb eredményének az angol nyelvű oktatás beindítását tartotta – mondta dr. **Kulka Janina**, a Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet professzora.

– A patológia a tudományok tudománya és a klinikusok fő támasza, mondta egykor dr. Kádár Anna, és azt hiszem, hogy ezt a mai napig is valljuk, mi, akik a klinikumban dolgozunk – emelte ki megemlékezésében dr. **Darvas Katalin**, a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztro-

enterológiai Klinika professor emeritája. Felidézte közös szakmai munkásságukat, s hogy kongresszusok szervezéséhez is felbecsülhetetlen értékű tanácsokat, segítséget kapott tőle.

Dr. **Gera István**, a Parodontológiai Klinika professor emeritusa szavai szerint igen határozott elvárásai voltak, tudta, hogy az egyetemet, az intézetet hova pozicionálja a világban, és a polgári háttére, műveltségge, szakmai tudása mind lehetővé tette, hogy ezt el is érje.

Dr. **Kiss András**, a Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet igazgatója mentora szakmai pályafutását, eredményeit méltatva úgy fogalmazott, hálások vagyunk azért, amit értünk, az intézetért, az egyetemért tett, és – ki miben hisz – a túlvilágon, a mennyekben, az emberek gondolataiban tovább él és élni is fog, és azt gondolom, szakmai tevékenysége az emberi dolgokkal párosulva még sokáig hatni fog egyetemünkön.

Zárásként a résztvevők **Carl Philip Emanuel Bach** a-moll szólószonátájának első tételét hallgathatták meg, **Pethő Rebeka** fuvolaelőadásában.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Jótekonysági koncertet adott Medikus Zenekar

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

Teltházás jótekonysági koncertet adott a Semmelweis Egyetem Medikus Zenekara a Zeneakadémián. A közönséget és a zenészeket köszöntő dr. **Merkely Béla** úgy fogalmazott: különleges, semmihez sem hasonlítható izgalom, amely egy koncert előtt fog el bennünket, öröm megtapasztalni, hogy a zene szavak nélkül képes mély érzelmeket felkelteni, magával ragadni bennünket. Hasonlóan felemelő érzés másokon segíteni, a mostani jótekonysági koncert által is. A rektor hangsúlyozta, a Semmelweis Egyetem Medikus Zenekara évről évre olyan fontos társadalmi ügyeket támogat, mint a mozgáskorlátozott gyermekek tehetséggondozása, a gyermek hospice-ellátás fejlesztése.

– Az idei jótekonysági koncert teljes bevételével a Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati Klinikáján egy olyan képalkotó, MR-készülék beszerzését támogatják, amivel havonta több mint 300 gyermek magas színvonalú és biztonságos, röntgensugárzás nélküli ellátása válik lehetővé újszülött kortól egészen 18 éves korig, ezzel támogatjuk a gyógyítást a gyermekrák diagnosztikától egészen a kezelés eredményességének követéséig – emelte ki a rektor.

A programban **Beethoven** III. Leonóra-nyitánya, **Schumann** a-moll csellóversenye, valamint **Csajkovszkij V.** szimfóniája szerepelt. **Dubóczky Gergely**, a Medikus Zenekar művészeti vezetője és karmestere szavai szerint Csajkovszkij V. szimfóniája egy monumentális mű, és

nagy öröm volt, hogy a Medikus Zenekarral eljártszhatták. **Fenyő László** világhírű csellóművész közreműködése vendégművészként pedig még különlegesebbé tette ezt az alkalmat – hangsúlyozta a karmester. A koncert támogatói jegyeiből összesen több mint 4 millió forint gyűlt össze.

Két Eiffel-torony magasságú a levéltári állomány

Urbán Beatrice

A Baráti Kör novemberi alkalmán dr. **Molnár László** igazgató (Semmelweis Egyetem Központi Levéltár) – aki 32 éve dolgozik az egyetemen – *Az egyetemi levéltár lehetőségei az új székhelyén* címmel tartott előadást. – Levéltárunk a Semmelweis Egyetem történetének legnagyobb forrásbázisát őrzi, döntő részben iratanyag, kisebb részben képanyag formájában. Több nagy irategység, az ügyviteli iratok, a hallgatói nyilvántartások és a személyi hagyatékok nagyon értékesek – számolt be. Kitért arra is, hogy a levéltár 2020-ban költözött ki az Üllői út 26-ból, majd az ideiglenes helyszínek után új otthonát a Szent Rókus Klinikai Tömb területén alakították ki, egy régóta használaton kívüli, addig raktárként működő külön épületben. Az eredetileg ennek a helyén álló alapincézetlen épületben korábban a Rókus kórházban működött, melyben talán még **Semmelweis Ignác** is boncolt – idézte fel dr. Molnár László, megjegyezve, hogy az egyetem 290 millió forint kormánytámogatást kapott erre a célra. Az építkezés a Bau-Trade Kft. kivitelezésében 2021 májusában indult el, a költözés pedig 2022. januártól júniusig zajlott. A hivatalos megnyitót 2023. február 23-án tartottuk – sorolta a részleteket. Dr. Molnár László elmondta, a levéltár későbbi nagyraktára megerősített vasbeton aljzatot kapott, mivel ott négyzetméterenként 1,5 tonna terhelést kell bírnia a területnek. A levegőt szellőzőberendezés keringeti, a páratartalmat szabályozni lehet. A levéltár alapterülete az előző bázishoz képest 228 m²-ről 668 m²-re nőtt. A kitűnően szigetelt földszinti részen kaptak helyet a raktárak, a kutatóterem és a tárgyaló, az emeleten pedig a levéltárosok munkaszobái. A raktárak alapterüle-

te is megduplázódott, és jelentős mennyiségű gördülő állványt lehet elhelyezni bennük, melyeket már építenek. Ezeken kétszer annyi iratot lehet tárolni, mint a szimpla fixtelepítésű állványokon, s noha ennek a plusz költsége nem volt benne a költségvetésünkben, dr. **Pavlik Livia** kancellár a szükséges 12 millió forintot év végén az első szóra biztosította – fogalmazott az igazgató. Az Üllői úti 888 polcfolyóméternyi raktárkapacitás 2023-ra 1423-ra nőtt, és 2025-re becslései szerint 1700 polcfolyóméternyre gyarapszik. Jelen pillanatban a levéltár iratállománya 725-730 iratfolyóméter, két Eiffel-torony magasságú, ami a közlevéltárak között kicsinek számít, az egyetemiek közül pedig nagyjából a negyedik helyet jelenti. – Előttünk áll az elmaradt iratátvételek pótlása, a restanciáinkat elkezdjük ledolgozni, az ÁOK-tól, az ETK-től és a GYTK-től dékáni hivatali, tanszéki iratokat és hallgatói nyilvántartásokat vetünk át. Vettünk át hagyatékot **Clauder Ottó**, **Baló József** családjától. **Babits Antal** és **Balogh Ferenc** orológusok személyi anyagát **Romics Imre** mentette meg a klinikán és adta át a levéltárnak. Bekerült **Préda Istvánnak** és persze **Romics Imrének** az anyaga, aminek a rendezésében még ő is részt vett – mondta el dr. Molnár László. – Terveink között szerepel például az Orvosegyetem újság digitalizálása. A teljes sorozat 1959-től van meg, de a hiányok pótlására lehetőség nyílik a Országos Széchényi Könyvtár segítségével és várhatóan a teljes sorozat kutatható lesz. A tanácsulési jegyzőkönyvek 1896-1970 között már főt vannak a Hungaricana honlapon, és ezzel a módszerrel kutathatók. **Dr. Rosivall László** elnök és dr. Molnár László, a kör titkára felhívta a figyelmet egy egyetem történeti állandó kiállítás létrehozásának lehetőségére a Semmelweis Egyetem Központi Levéltár új, Stáhlly utcai épületében.

Novemberben is folytatódott a Szenior Akadémia

Bódi Bernadett – Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Nardai Sándor**, az Idegsebészeti és Neurointervenció Klinika tanszékvezető egyetemi docense prezentációjában ismertette a mechanikus thrombectomia technikáját, hangsúlyozva, hogy ez az eljárás nagyban javítja a jó kimenetel esélyét agyi nagyérelzáródás esetén.

Dr. **Rényi-Vámos Ferenc**, a Semmelweis Egyetem Országos Onkológiai Intézet (OOI) bázisán működő Mellkassebészeti Klinikájának igazgatója a magyar tüdőtranszplantációs programról tartott elő-

adást. Kitért rá, hogy jól működő tüdőtranszplantációs program a kelet-közép-európai régióban csak néhány országban van, ezek egyike Magyarország, ahol az európai élvonalnak megfelelő színvonalon folynak a beavatkozások.

Dr. **Mohos Anita**, a Bőr-, Nemikörtani és Bőronkológiai Klinika adjunktusa, a Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet munkatársa a hajhullás okairól és fajtáiról, illetve a kezelési lehetőségekről tartott előadást.

A következő előadásokra az egyetem honlapján lehet jelentkezni.

University sports help students get ready for the exam period

International students at Semmelweis are offered PE classes and a wide range of competitive and recreational sports. The University's PE and Sport Center is committed to responding flexibly to student initiatives and broadening the scope and infrastructure of sports life.

"Our mission is to offer the same range and quality of sporting opportunities to international and Hungarian students alike," says **Kornélia Várszegi**, Director of Semmelweis University's PE and Sport Center.

The classes are designed to ensure that students, who come to Semmelweis University with diverse sporting experiences and backgrounds, can exercise according to their ability and fitness. "Our aim with physical education is to show students how to exercise in a healthy way. Even those not keen on sports will sooner or later realize the benefits of physical activity, and we are laying the foundations for this. A recurring element of the classes is some team games, through which students learn how to work as a team, and that results are more important than individual performance," the director highlights.

The head of the PE and Sport Center is also willing to launch courses in new sports, provided that the classes are properly registered and at least 15 students have shown interest. "The point is that students spend their free time doing the kind of exercise that is most enjoyable for them and that they find the right framework for it," Kornélia Várszegi concludes.

Read more on the Semmelweis University website:

Photo: Bálint Barta – Semmelweis University

Honorary doctorates conferred on ten international experts

Internationally renowned professors in pulmonary pathology, dentistry, ophthalmology, cardiology, pediatrics, nephrology, neurology, couple and family therapy, and surgery, including two experts of Hungarian descent, received honorary doctorates on November 14.

This year, Dr. **András Khor**, Dr. **Tünde Pető**, Dr. **Tienush Rassaf**, Dr. **Claus Peter Schmitt**, Dr. **Ajay Singh**, Dr. **Antonio Toscano**, and Dr. **Masashi Yoshida** were awarded honorary doctorates on the proposal of the Faculty of Medicine. Dr. **Francesco Guido Mangano** and Dr. **Walter Renne** were recommended by the Faculty of Dentistry, whereas Dr. **Scott R. Woolley** was conferred as an honorary doctor on the initiative of the Faculty of Health and Public Administration. At the ceremony, Rector Dr. **Béla Merkely** emphasized that researchers

were inspired not only by the greats of the institution but also by outstanding individuals such as this year's honorary doctors. "The innovative international relationships that we have developed with these professors have played a significant role in our achievements and dynamic growth. Without these contacts, without your cooperation, Semmelweis University could not be that successful," the rector said.

Read more on the Semmelweis University website:

The Symposium on Reconstructive Lymphatic Surgery and Lymphology was held for the second time

Photo: Bálint Barta – Semmelweis University

At the 2nd Symposium on Reconstructive Lymphatic Surgery and Lymphology, internationally renowned vascular surgeon Dr. **Péter Gloviczki** emphasized the diagnostic and therapeutic significance of the latest imaging techniques. The event, which was held at the Városmajor Heart and Vascular Center with the participation of about 80 experts from Hungary and other countries, focused on the international exchange of experience and the sharing of the latest therapeutic methods and practical knowledge about the treatment of patients with lymphedema.

One of the special professional highlights of the event was a workshop held by Dr. **Jean-Paul Belgardo**, Professor at the Université libre de Bruxelles. The symposium featured an international and a Hungarian section, with presentations providing an insight into the latest advances in lymphedema diagnosis, treatment, and research.

Read more on the Semmelweis University website:

Neues Wahlpflichtfach am Asklepios Campus Hamburg: Geschlechterspezifische Medizin

Am Asklepios Campus Hamburg der Semeleweis Universität (ACH) wurde im Herbst erstmalig ein Wahlpflichtfach zur Geschlechterspezifischen Medizin angeboten.

Bereits im Sommer führte Frau Dr. med. **Viyán Sido**, Fachärztin für Herzchirurgie und Ärztin in Weiterbildung für Allgemeinmedizin, eine Pilotveranstaltung zu ihrem Herzensthema „Geschlechterspezifische Medizin“ am Asklepios Campus Hamburg der Semeleweis Universität (ACH) durch, welche enthusiastisch von unseren Medizinstudierenden angenommen wurde. Auch die akademische Leitung des ACH sowie Dr. phil. **Arne Krause**, Leiter der Lehrkoordination und Dekanatsreferent am ACH, und Dr. phil. **Thorsten E. Thiel**, Geschäftsführer der Asklepios Medical School GmbH, waren begeistert. Dank der engagierten Planung aller Beteiligten ging das von der Semeleweis Universität zügig akkreditierte Wahlpflichtfach bereits in diesem Herbstsemester in die Umsetzung. Und wird hoffentlich viele Studierende am ACH dazu animieren, zum Thema zu forschen und ihre Diplomarbeit oder eine wissenschaftliche Publikation darüber zu verfassen.

ACH: Forschen Sie neben Ihrer ärztlichen Tätigkeit auch zu dem Thema?

Dr. Sido: Aufgrund meines Masters in Public Health beschäftige ich mich intensiv mit den Hintergründen und der Umsetzung einer Frauensprechstunde, einschließlich der politischen und wirtschaftlichen Aspekte. Am Asklepios Campus Hamburg, wo ich ja das Wahlpflichtfach „Geschlechterspezifische Medizin“ unterrichte, planen wir aufgrund der großen Nachfrage von Studierenden demnächst Diplomarbeiten zum Thema Geschlechterspezifische Medizin. Darüber hinaus bin ich Gastwissenschaftlerin am Herzzentrum Brandenburg in Bernau, wo ich weiterhin meine Forschungsdaten habe und forsche.

ACH: Wie steht es Ihrer Meinung nach um die Lehre der Geschlechterspezifischen Medizin in Deutschland, beispielsweise mit Blick auf die geplante neue Ärztliche Approbationsordnung?

Fotos: ACH

Dr. Sido: Die Lehre der Geschlechterspezifischen bzw. Geschlechtersensiblen Medizin ist zwar in Bewegung, aber noch lange nicht ausreichend etabliert. Trotz einiger Fortschritte in der medizinischen Ausbildung bleibt viel zu tun, um Gender-Aspekte flächendeckend und systematisch in die Ausbildung von Mediziner*innen zu integrieren. Die Änderung der geplanten Approbationsordnung sieht glücklicherweise vor, gendersensible Themen in die Ausbildung von Mediziner*innen zu verankern, was einen positiven Schritt darstellt. Allerdings ist es bisher nur ein übergreifendes Ziel und kein fest etablierter, obligatorischer Bestandteil der gesamten Ausbildung. Einige medizinische Fakultäten, wie ja auch der Asklepios Campus Hamburg, bieten bereits Geschlechterspezifische Medizin als Wahlpflichtfach oder einzelne Vorlesungen und Seminare an. Diese Angebote sind jedoch stark von der jeweiligen Hochschule

abhängig. Aber immerhin haben wir inzwischen einen zusätzlichen Lehrstuhl für Geschlechtersensible Medizin an der Universität Magdeburg, es geht also in die richtige Richtung.

Im Interview (Auszug) mit dem ACH beantwortet Dr. Viyan Sido unsere Fragen zu dem Thema

ACH: Liebe Frau Dr. Sido, der Begriff „Geschlechterspezifische Medizin“ bekommt in letzter Zeit mehr Aufmerksamkeit. Aber was bedeutet das eigentlich?

Dr. Sido: Frauen und Männer haben oft unterschiedliche Symptome für die gleichen Krankheiten, reagieren unterschiedlich auf Medikamente und haben verschiedene Risikofaktoren für bestimmte Erkrankungen. Bei einem Herzinfarkt beispielsweise haben Frauen oft weniger typische Symptome wie Übelkeit, Müdigkeit oder Schmerzen im Oberbauch, während Männer häufiger die klassischen Brustschmerzen verspüren – was bei Frauen häufig zu einer verspäteten Diagnose führen kann. Frauen und Männer können aber auch bei Medikamenten unterschiedlich auf die gleiche Dosierung eines Medikaments reagieren. Frauen benötigen oft geringere Dosen aufgrund von Unterschieden im Körpergewicht, Fettanteil und Hormonhaushalt. Frauen sind auch häufiger von bestimmten Nebenwirkungen betroffen. Beispielsweise reagieren sie empfindlicher auf Schmerzmittel und Psychopharmaka. Das haben zahlreiche Studien gezeigt. Die Geschlechterspezifische Medizin zielt darauf ab, diese Unterschiede in den Behandlungsansätzen zu berücksichtigen und dadurch eine bessere, individuellere Versorgung zu gewährleisten. [...] Sich für Geschlechterspezifische oder Geschlechtersensible Medizin einzusetzen bedeutet, eine Medizin zu schaffen, die auf alle Menschen abgestimmt ist.

ACH: Welche Themenfelder umfasst das Wahlpflichtfach „Geschlechterspezifische Medizin“ am ACH?

Dr. Sido: Es geht darum, die Studierenden für die biologischen, sozialen und kulturellen Unterschiede zwischen den Geschlechtern zu sensibilisieren und deren Auswirkungen auf Prävention, Diagnose, Therapie und Nachsorge zu verstehen. Und auch die Auseinandersetzung mit pharmakologischen Unterschieden zwischen Männern und Frauen wird Teil des Kurses sein. Weiterhin wird „Geschlechtersensible Kommunikation“ im Wahlpflichtfach angeboten. Ein von den Studierenden gewünschtes Thema war auch das Thema „Rassismus in der Medizin“.

ACH: Was sind Ihre Wünsche an unsere Studierenden, den Ärzt*innen der Zukunft, zum Thema?

Dr. Sido: Mein Wunsch ist es, sich offen und kritisch mit Gendersensibler Medizin auseinanderzusetzen und ihre Bedeutung für die tägliche Praxis zu erkennen. Gendersensible Unterschiede sind kein Randthema, sondern betreffen alle medizinischen Disziplinen und können den Unterschied zwischen einer guten und einer optimalen Behandlung ausmachen. Letztlich liegt es an uns Ärzt*innen der Zukunft, eine Medizin zu gestalten, die inklusiver, gerechter und wissenschaftlich fundierter ist.

Elhunyt dr. Bauer Pál

Életének 77. évében elhunyt dr. Bauer Pál, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar (ÁOK) Biokémia Tanszékének docense.

Búcsúzunk Palitól, Palkótól, Bauer Tanár Úrtól, Papitól. Nem véletlenül sorolom ezeket a megszólításokat, hiszen aki találkozott vele, tudja, hogy mennyire komplex személyiség volt. Életét családjá, kutatói munkássága, töretlen kísérletezőkedve, tudásvágya és a megismerés öröme hatotta át. Kedves volt és bölcs, szigorú, de végtelenül türelmes. Kíváncsi és zseniális, karakán és önfeláldozó embert ismerhettünk meg személyében.

Dr. **Bauer Pál** 1971-ben szerzett vegyészmérnöki diplomát a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Vegyészmérnöki Kar Élelmiszerkémiai és Biokémia Tanszékén. Az egyetem elvégzése után az akkori Semmelweis Orvostudományi Egyetem (SOTE) Biokémia Tanszékének egyetemi tanársegédje, 1982-ben adjunktusa, majd 1997-ben docense lett.

Első kutatási témája a bakteriális makromolekula szintézis szabályozásának tanulmányozása volt, majd 1979-84-ig terjedő időszakban a primicin antibiotikum hatásmechanizmusának vizsgálatát tűzte ki célul és szerzett BME műszaki doktorátust biokémiából (1982).

1983 nagy mérföldkő volt számára: dr. **Ernest Kun** (UCSF University of California, San Francisco, USA) munkacsoportjában kezdett dolgozni, először mint visiting scientist, majd assistant professor, és később mint visiting associate professor. Dr. Ernest Kun professzorral való termékeny munkakapcsolata és barátsága során a sejtmagi PARP enzim biokémiáját kutatta, továbbá innovatív tevékenységének köszönhetően alapító tagja lett az Octamer Research Foundationnak, mint Head of the Molecular Biology Section, mely alapítvány célul tűzte ki a sejtmagi PARP enzim inhibitorok hatásmechanizmusának feltárását és fejlesztését (a céget a SANOFI 2005-ben felvásárolta). A modern molekuláris biokémia iránti el-

kötelezettségét UCSF University-n (San Francisco, USA) eltöltött 10 kutatóév még tovább fokozta. Hazatérve kutatási témáját sikeresen meghonosította majd kibővítette a sejtpusztulás, az apoptózis és a nekroptózis folyamatainak elemzésével kooperációban dr. **Kopper László** (az akkori SOTE II. Patológiai Intézet) munkacsoportjával, valamint dr. **Krajcsi Péterrel** együttműködve. A PARP inhibitorok stressz kivédő hatását dr. **Galiba Gábor** munkacsoportjával kooperálva (Magyar Tudományos Akadémia, Agrártudományi Kutatóközpont – MTA ATK, Martonvásár) elemezte.

1996-ban a BME-n PhD-fokozatot szerzett biokémiából, ezt követően Széchenyi professzori ösztöndíjas lett. Munkásságát 60 referált közlemény, 4 könyvrészlet, 6 egyetemi jegyzet, 5 szabadalom kísérte.

Magyar és angol nyelven egyaránt oktatott, 1983 óta tantermi előadásokat tartott szerves kémia és molekuláris biokémia tárgykörökből, majd 2003-ban biokémiából habilitált egyetemünkön.

A hallgatók kutatásba történő bevonása mindig szívügye volt. A Tudományos Diákköri Konferenciákon számos TDK-hallgató ért el vezetésével I., II., III. helyezéseket. Magas színvonalú oktatási tevékenységének elismeréseképpen 2001-ben kiváló TDK nevelő díjat kapott. Egyetemünkön eltöltött 50 éve alatt szakmai igényességgel, segítőkészséggel és nyitottsággal generációkat tanított a biokémia szeretetére és a kutatás fontosságára. Hatalmas olvasottságával, alaposágával alapvetően járult hozzá tanszékünk profiljához. Olyan kolléga volt, akihez a legváltózatossabban témákban lehetett szakmai tanácsért fordulni: mindig szívesen segített, és tanácsai mindig helytállóan bizonyultak.

Drága Palikám, szeretett munkatársam, barátom! A sorok írójaként köszönöm, hogy melletted lettem kutató, köszönöm a közös beszélgetéseinket szakmáról, művészetéről, életről. Köszönjük, hogy velünk voltál, emléked szeretettel megőrizzük!

Nyugodj békében!

Dr. Bak Judit, egyetemi adjunktus

Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Biokémia Tanszék

Elhunyt dr. Lipták József

Életének 83. évében, 2024. november 1-jén elhunyt dr. Lipták József, a Gyógyszerésztudományi Kar Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet nyugalmazott egyetemi tanára, a hazai gyógynövényalapú készítmények minőségbiztosításának megalapozója.

Dr. **Lipták József** szakmai pályafutása 1965-ben kezdődött, amikor gyógyszerészi diplomát szerzett az akkori Budapesti Orvostudományi Egyetemen. Négy évvel később, 1969-ben ugyanitt az egyetemi doktori fokozatot is elnyerte. Tudományos munkásságának mérföldköveként 1990-ben sikeresen megvédte kandidátusi értekezését *Gyógytermékek hatósági engedélyezésének szervezése* címmel.

Karrierje során számos jelentős pozíciót töltött be, többek között az Országos Gyógyszerészeti Intézetben és az Egészségügyi Minisztériumban. 1998-ban egyetemi tanári kinevezést kapott a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetemen. Az egyetemi integráció után, 2000-tól az Egyetemi

Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet Gyógyszerfelügyeleti Tanszéki csoportjának egyetemi tanáraként folytatta értékes oktató tevékenységét.

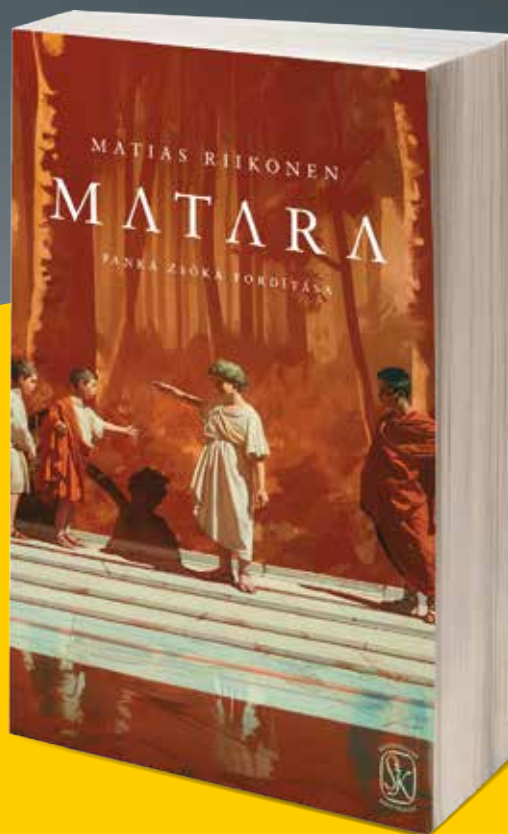
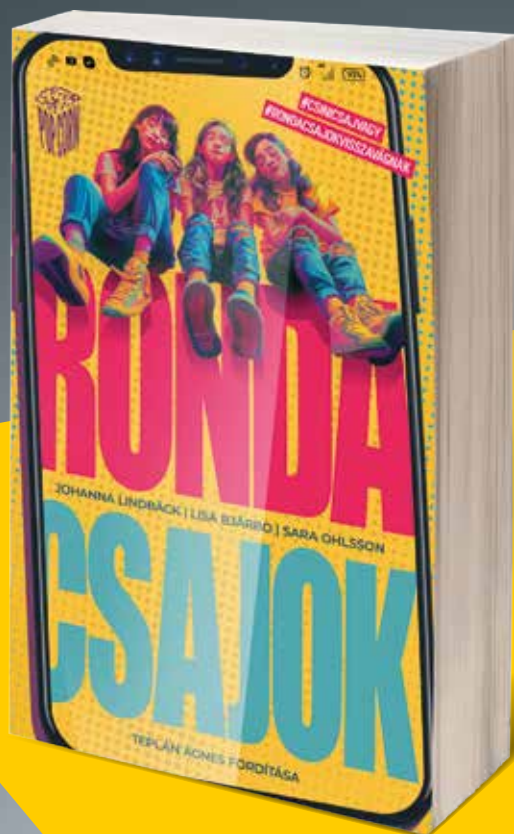
Professzor úr kiemelkedő szaktudása, gazdag tapasztalata és kiváló nyelvtudása révén rendszeresen képviselte hazánk gyógyszerészetét nemzetközi kongresszusokon és szakmai tanácskozásokon. Emellett számos minőségbiztosítással kapcsolatos előadást tartott külföldi hallgatóinknak is, ezzel is öregbítve a magyar gyógyszerészképzés hírnevét.

Dr. Lipták József professzor távozása hatalmas ürt hagy maga után a hazai gyógyszerész-társadalomban. Emlékét a Gyógyszerésztudományi Kar és az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet kegyelettel megőrzi. Nyugodjon békében, Professzor Úr! Tudása, elkötelezettsége és embersége örökre példaként szolgál majd az utánunk jövő gyógyszerész generációk számára!

Dr. Antal István
egyetemi tanár, dékán

Dr. Zelkó Romána
egyetemi tanár, intézetigazgató

UTAZZ EURÓPA TÁVOLI SZEGLETEIBE A METROPOLIS MEDIA LAPJAIN!

Co-funded by
the European Union

RENDEL MEG ITT:
WWW.GALAKTIKABOLT.HU

Semmelweis
Kiadó

Örömteli Ünnepeket!

Válogasson könyveink közül
és lepje meg szeretteit!